EN BÜYÜK İFTİRA: ŞİRK

Gerçekten, Allah, Kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğini bağışlar, Kim Allah'ı şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla iftira etmiş olur.
(Nisa Suresi, 48)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Nisan 1998
İkinci Baskı: Ekim 2000
Üçüncü Baskı: Nisan 2002
Dördüncü Baskı: Ekim 2004
Beşinci Baskı: Aralık 2005
Altıncı Baskı: Haziran 2006
Yedinci Baskı: Şubat 2007
Sekizinci Baskı: Kasım 2007
Dokuzuncu Baskı: Mart 2008

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Entegre Matbaacılık
Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul
Tel: (0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

OKUYUCUYA

• Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

• Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

• Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

• Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

• Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

• Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu

görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR VE ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 60 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurtdışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazançhedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur

ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

YARATILIŞ GERÇEĞİ

Sayfa 11:

O, gökleri dayanak olmaksızın yaratmıştır, bunu görmektesiniz. Arzda da, sizi sarsıntıya uğratır diye sarsılmaz dağlar bıraktı ve orada her canlıdan türetip yayıverdi. Biz gökten su indirdik, böylelikle orada her güzel olan çiftten bir bitki bitirdik. (Lokman Suresi, 10)

Sayfa 12:

Pek çok böcek çiçeklerden polen taşır ama hiçbiri arılar kadar verimli sonuç alamaz. Bunun en önemli nedeni arıların polen toplamaya son derece elverişli olan vücut yapılarıdır. Polen toplama işi yoğun bir çalışma gerektirir, çünkü arının uzun süre çalışıp toplayarak kovana taşıdığı polen paketi ancak bir çifttir. Oysa tek bir petek gözünün polenle dolması için ortalama 20 çift polen paketine gereksinim vardır. Bu da arıların hiç durmadan hareket halinde olması demektir.

www.harunyahya.net

Sayfa 13:

"... Biz gökten tertemiz bir su indirmekteyiz. Onunla ölü bir beldeyi (toprağı) canlandırmak ve yarattığımız hayvanlardan ve insanlardan birçoğunu onunla sulamak için." (Furkan Suresi, 48-49)

Sayfa 14:

Bütün bitkiler gerekli olan maddeleri topraktan alabilecekleri bir dağıtım şebekesi ile donatılmışlardır. Bu şebeke topraktan temin edilen mineralleri ve suyu, gerekli miktarlarda olacak şekilde ihtiyaç duyulan merkezlere en kısa zamanda iletir. Taşıma işleminin yapılacağı bitkinin büyüklüğü ne olursa olsun, taşıma sistemini oluşturan borular yaklaşık olarak 0.25 mm (meşede)-0.006 mm. (ıhlamurda) genişliğe sahiptir.

Sayfa 15:

"Şimdi siz, içmekte olduğunuz suyu gördünüz mü? Onu sizler mi buluttan indiriyorsunuz, yoksa indiren Biz miyiz? Eğer dilemiş

olsaydık onu tuzlu kılardık; şükretmeniz gerekmez mi?" (Vakıa Suresi, 68-70)

Sayfa 16:

Yaratan, hiç yaratmayan gibi midir? Artık öğüt alıp-düşünmez misiniz? (Nahl Suresi, 17)

Sayfa 17:

Allah, herşeyin Yaratıcısı'dır. O, herşey üzerinde vekildir. (Zümer Suresi, 62)

Sayfa 18:

Sizleri Biz yarattık, yine de tasdik etmeyecek misiniz? Şimdi (rahimlere) dökmekte olduğunuz meniyi gördünüz mü? Onu sizler mi yaratıyorsunuz, yoksa Yaratıcı Biz miyiz? (Vakıa Suresi, 57-59)

Sayfa19:

"Gerçek şu ki, insanın üzerinden, daha kendisi anılmaya değer bir şey değilken, uzun zamanlardan bir süre gelip-geçti. Şüphesiz Biz insanı, karmaşık olan bir damla sudan yarattık..." (İnsan Suresi, 1-2)

Sayfa 20:

Bundan 54 - 37 milyon yıl önce yaşayan kızılağaçlarla, bugünkü kızılağaçların birbirinden bir farkı yoktur. Günümüzdeki kızılağaçların sahip olduğu tüm sistemlere eksiksiz sahip olan milyonlarca yıl önceki kızılağaçlar, yeryüzünde hiç bir zaman evrim yaşanmadığının delilidir.

www.yasayanfosiller.com

Günümüzde yaşamakta olan karaağaç yaprağı

54 - 37 milyon yıllık kızılağaç yaprağı fosili

Sayfa 21:

Örümceklerin hep örümcek, arıların hep arı, vatozların hep vatoz olması gibi tavşanlar da hep tavşan olarak var olmuşlardır. Evrimin geçersizliğini gösteren sayısız fosil bulgusu karşısında, Darwinistlere düşen yenilgiyi kabul etmektir. Resimdeki 33 milyon yıllık tavşan fosili de, Darwinistlerin yenilgisini bir kez daha vurgulamakta, tüm canlıları Rabbimiz olan Allah'ın yarattığı gerçeğini göstermektedir.

33 milyon yıllık tavşan kafatası fosili

Sayfa 22:

Yılan, timsah, dinozor ya da kertenkele gibi çok farklı sürüngen sınıflamaları arasında aşılmaz sınırlar vardır. Evrimciler, bu farklı gruplar arasında, yapılarına bakarak kendilerince evrimsel süreçler hayal ederler. Ama bu varsayımların fosil kayıtlarında bir karşılığı yoktur. Öte yandan her bir sürüngen türünün kendine has özelliklerle bir anda var olduklarının ve var oldukları müddetçe hiçbir değişikliğe uğramadıklarının sayısız fosil delili bulunmaktadır. Bu delillerden biri de resimde görülen 50 milyon yıllık yılan fosilidir.

50 milyon yıllık yılan fosili (üstte)

(Yanda) Milyonlarca yıl önceki haliyle tıpatıp aynı olan günümüz yılanı görülmektedir

Sayfa 23:

37 - 23 milyon yaşındaki karacaların, günümüzde yaşayan karacalardan hiçbir farkının olmaması, bu canlıların milyonlarca yıldır hiç değişmedikleri, yani evrim geçirmedikleri, tümünü Allah'ın yaratmış olduğu anlamına gelir.

www.darwinistneleridusunmez.com

37-23 milyon yıllık karaca kafası fosili (üstte)

Sayfa 24:

Deniz yıldızları genellikle deniz dibinde yaşarlar, 7000 metre derinliğinde yaşayan türleri bulunmaktadır. Yaklaşık yarım milyar yıldır hiç değişmeden soylarını devam ettiren bu canlılar karşısında evrimciler çaresizlik içindedir. Çünkü söz konusu canlılar on milyon değil, yüz milyon değil, iki yüz milyon değil, yaklaşık beş yüz milyon yıldır aynıdırlar.

www.evrimmasali.com

Dönem: Paleozoik zaman, Ordovisyen dönemi

Yaş: 500 - 440 milyon yıl Bölge: Fas

(Solda) Günümüzde yaşayan deniz yıldızı örneği

Sayfa 25:

Darwinistlerin kaplumbağanın kabuklu yapısına, dokularına bir açıklama getirebilmeleri gerekmektedir. Tüm bunların hayali evrimsel süreçte nasıl tesadüfen geliştiğini gösterebilmeli ve buna dair deliller ortaya koyabilmelidirler. Darwinistlerin karşılaştıkları şey, daima -resimde görülen 37 - 23 milyon yıllık kaplumbağa fosili örneğinde olduğu gibi- yaşayan fosiller olacaktır.

www.Allahvar.com

37-23 milyon yıllık kaplumbağa fosili (üstte)

Sayfa 26:

Bu kurbağa cinsinin bir kısmı arka ayaklarıyla toprağı kazarak toprak içerisinde, bir kısmı da sulu ortamlarda yaşar. Darwinistler amfibiyenlerin sözde atasının balıklar olduğunu iddia ederler. Ancak bu iddialarını delillendirebilecek hiçbir bulguları yoktur. Tam tersine bilimsel bulgular, iki tür arasında çok büyük anatomik farklılıklar olduğunu ve birinin diğerinden türemiş olmasının imkansız olduğunu göstermektedir. Bu bilimsel bulgulardan biri de fosil kayıtlarıdır.

(Yukarıda) 50 milyon yıllık kurbağa fosili.

(Sağda) Milyonlarca yıl önce de yaşamış kurbağaların günümüze hiçbir değişikliğe uğramadan gelmiş örneği görülmektedir.

Sayfa 27:

410 – 360 milyon yıldır aynı olan istiridyeler, canlıların birbirlerinden türedikleri ve aşama aşama geliştiklerini öne süren evrimcilere meydan okumaktadır. Bu canlılar, evrim geçirmediklerini, yaratıldıklarını söylemektedir.

www.darwinistneleridusunmez.com

410 - 360 mi lyon yıllık istiridye fosili

Günümüz istiridyelerine bir örnek (altta)

Sayfa 28:

Resimde görülen 45 milyon yaşındaki bitki böceği, günümüzdeki bitki böcekleriyle tıpatıp aynıdır. Aradan geçen milyonlarca yıla rağmen hiçbir değişikliğe uğramayan bitki böcekleri, evrim teorisini yalanlayan delillerden yalnızca biridir.

www.darwinizminsonu.com

45 milyon yıllık bitki böceği fosili

Bitki böceğinin günümüzde yaşayan örneği (yanda)

Sayfa 29:

Genellikle tropik bölgelerde yaşayan timsahların bilinen en eski örnekleri bundan yaklaşık 200 milyon yıl önce yaşamıştır. Timsahların yüz milyonlarca yıl boyunca değişmediğini kanıtlayan fosil bulguları aynı zamanda evrimi çürütmekte ve tüm canlıları Allah'ın yarattığı gerçeğini göstermektedir.

54-37 milyon yıllık timsah kafası fosili

Sayfa 30:

Darwinistlerin bilim dışı iddialarına göre sürüngenler yalnızca kuşların değil, aynı zamanda memelilerin de atasıdır. Ancak bu iki canlı sınıflaması arasında çok büyük farklar vardır. Acaba nasıl olmuştur da, bir sürüngen, vücut ısısı üretmeye başlamış, bu ısıyı kontrol edecek bir terleme mekanizması oluşturmuş, pullarını tüylerle değiştirmiştir? Evrimciler bu sorulara doyurucu tek bir bilimsel cevap verememişlerdir. Ayrıca tek bir ara form fosilinin dahi bulunamamış olması da bunun bir delilidir.

23-5 milyon yıllık sırtlan kafası fosili

Günümüz sırtlanı (aşağıda)

Sayfa 31:

Scelionid yabanarıları genelde dökülmüş yapraklar altında yaşarlar. Bu arıların çok fazla böcek türüne, özellikle bunların yumurtalarına zarar verdikleri bilinmektedir. Resimdeki Scelionid arısı uçarken fosilleşmiştir. Günümüzdeki örneklerinden hiçbir farkı yoktur. 45 milyon yıllık Scelinoid yaban arısı amberi, diğer tüm canlılar gibi, yaban arılarının da evrimleşmediğini, bir anda mükemmel özelliklere sahip olarak yaratıldıklarını göstermektedir.

45 milyon yıllık yaban arısı fosili

GİRİŞ

Birçok insan şirkin büyük bir sapkınlık olduğunu duyar, ama bunun kendisiyle uzaktan ya da yakından ilgili olduğunu hiç düşünmez. Müşriklerin, yani şirk koşanların, sadece taştan ya da tahtadan oyulmuş totemlere secde eden insanlar olduklarını sanır. Ona göre müşrikler, sadece Peygamberimiz (sav)'den önce Kabe'deki putlara tapan cahiliye Arapları ve onlara benzer ilkel putperestlerdir.

Oysa şirk, sadece tahtadan oyulmuş putlara tapmakla sınırlı bir kavram değildir ve sanılanın aksine pek çok toplumda yaygındır. İnsanın Allah'ın rızasına muhalif olarak medet umduğu, rızasını aradığı her varlık, Allah'ın rızasına tercih ettiği herşey Allah'tan başka edindiği birer sahte ilahtır aslında. Bu nedenle şirki uzak görmemek, aksine insanın çok yakınında olabileceğine ihtimal vermek gerekir. Bununla birlikte şirk, insanın kaçınması gereken günahların en başında gelmektedir. Çünkü bu, Allah'a karşı işlenebilecek büyük bir suçtur. Allah'la birlikte başka bir ilah edinerek O'na ortak koşmak, iftira etmek, elbette ki en büyük suçu işlemek ve saygıya uygun olmayan bir tutum içinde olmak anlamına gelir. İşte bu yüzden Allah dilediği günahı affedeceğini ancak şirki affetmeyeceğini, şirkin aslında büyük bir sapkınlık olduğunu Kuran'da bildirmiştir. Allah bir ayette şöyle buyurmaktadır:

Hiç şüphesiz, Allah, Kendisi'ne şirk koşanları bağışlamaz. Bunun dışında kalanlar ise, (onlardan) dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa elbette o uzak bir sapıklıkla sapmıştır. (Nisa Suresi, 116)

İşte şirkten sakınmanın önemi burada yatmaktadır. Allah'ın bu kadar ehemmiyetle üzerinde durduğu, bağışlamayacağını bildirdiği, sapkınlık olarak nitelendirdiği bir günah elbette ki Müslümanların en çok kaçınacakları durumdur. Üstelik bunların yanı sıra Kuran'ın pek çok yerinde Allah müminleri şirke karşı uyarmış, onları bu büyük kötülükten önemle sakındırmıştır. Kuran'da, Hz. Lokman'ın oğluna verdiği bildirilen, "Ey oğlum, Allah'a şirk koşma. Şüphesiz şirk, gerçekten büyük bir zulümdür" (Lokman Suresi, 13) şeklindeki öğüt de bunlara bir örnektir. Şirkin bu derece önemli bir konu olmasının bir diğer sebebi ise insanın amellerinin boşa gitmesine ve hüsrana uğramasına neden olmasıdır. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Andolsun, sana ve senden öncekilere vahyolundu (ki): Eğer şirk koşacak olursan, şüphesiz amellerin boşa çıkacak ve elbette sen, hüsrana uğrayanlardan olacaksın. (Zümer Suresi, 65)

Açıkça görüldüğü gibi Allah'a şirk koşmak son derece tehlikeli, insanı cehenneme kadar sürükleyebilecek bir günahtır. Bu nedenle Allah'tan korkan ve O'nun cennetini uman bir kişinin bu tehlikeye karşı dikkatli olması gerekir. Ancak dikkatli olabilmek için de öncelikle şirki tanımak, nelerin şirkin kapsamına girdiğini bilmek gerekir. Bunu bilen insan Allah korkusuna sahipse bu günahı işlemekten şiddetle sakınacaktır.

Bu kitap, şirki Kuran'da açıklandığı gerçek anlamıyla tarif etmek ve bazı kimseler tarafından normal sayılan pek çok davranışın gerçekte şirkin ta kendisi olduğunu anlatmak amacıyla hazırlanmıştır.

Umulur ki, amacına ulaşır ve bir kısım insanların tüm bu putları bırakıp, sadece ve sadece gerçek Rabbimiz olan Allah'a kulluk etmelerine vesile olur. Ancak şunu da hatırlatmak gerekir ki kişinin bu tehlikeyi kendisinden uzak görmesi, bundan müstağni olması, kendisinde şirkin kesinlikle olmadığını düşünmesi ona çok büyük zarar getirebilir. Çünkü böyle bir insan konuyu düşünmeye dahi gerek görmeyecek, konu hakkında anlatılanları, verilen örnekleri üzerine almayacak ve dolayısıyla eğer şirk içinde yaşıyorsa, böyle yaşamaya devam edecektir. Bunun sonucunda ise şirk içinde ölecek ve Allah'ın huzuruna böyle bir günah ile çıkacaktır. Bu ise, hiçbir Müslümanın istemeyeceği bir durumdur.

Bu nedenle yapılması gereken bu kitapta anlatılanları kişinin sanki kendisine anlatılıyormuş gibi samimiyetle okuması, üzerinde samimiyetle düşünmesi ve verilen örneklere benzer hatalara düşmekten, hatta şirki andırır bir tavır sergilemekten dahi şiddetle kaçınmasıdır. Bu şekilde davranan kişi elbette ki kazançlı çıkacaktır. Çünkü insan aciz ve hataya düşebilen bir varlıktır. Ancak önemli olan hata yapmak değil hatayı anlayıp hemen vazgeçmektir.

Burada ele alınan konu yani şirk ise çok tehlikeli bir hata olduğu için kişinin böyle bir günaha girmekten çok korkması, kendisini bu konuda sürekli kontrol etmesi gerekir. İnsanın olası hataları baştan reddetmek yerine, hatalı olabileceğine ihtimal vererek üzerine alması her zaman kazançlı çıkmasına vesile olacaktır.

ŞİRK NEDİR?

Şirk, kelime manası olarak "ortaklık" demektir. Şirk terimi, Türkçe Kuran meallerinde, yer yer Allah'a "eş koşmak", "ortak koşmak" olarak da tercüme edilmiştir.

Kuran'da şirk, herhangi birşeyi veya herhangi bir kimseyi ya da herhangi bir kavramı, değerlendirme, tercih etme ya da ona önem ve kıymet verme veya onu üstün tutma bakımından Allah'la eşit veya daha ileri bir düzeyde görmek (Allah'ı tenzih ederiz) ve bu çarpık bakış açısıyla hareket etmek anlamında kullanılır. Kuran'da bu tutum Allah'tan başka İlah edinmek olarak tanımlanır.

Kuran'da bildirilen gerçek ise Allah'tan başka İlah olmadığıdır. Bu gerçek, Kuran'da "La ilahe illallah" hükmü ile haber verilir. Bu ifade Kuran'da pek çok kereler önemle tekrarlanır ve imanın önemli bir şartı olarak vurgulanır. Yalnız bu noktanın Müslümanlar tarafından çok iyi kavranılması ve derinlemesine düşünülmesi gerekir. Zira Allah'ın tek güç ve kudret sahibi olduğu, tek İlah olduğu çok kesin bir gerçektir, fakat bu gerçeği yalnızca zahir manasıyla değerlendirmek büyük yanlış olur. Kuran'a baktığımızda, bu temel gerçeğin aksine bir inanç, tutum ve davranışın şirk olduğunu görürüz. Bu nedenle şirki en genel anlamda, "La ilahe illallah" gerçeğinin dışında, Allah'tan başka "güç ve kudret sahipleri", "ilahlar" olduğu gibi (Allah'ı tenzih ederiz) yanlış bir tavır ve anlayışa saplanmak şeklinde tanımlayabiliriz.

Burada İlah teriminin ne anlama geldiğini bilmek elbette konunun özünü anlamak açısından oldukça önemlidir. Bizim için önemli ve geçerli olan tanım Kuran'da tarif edilendir. Kuran'da Allah bize Kendisi'ni birçok sıfatıyla tanıtmış ve başka İlah olmadığını bildirmiştir. Buradan da anlaşılmaktadır ki İlah, Allah'ın Kuran'da bildirilen bu sıfat ve özelliklerine sahip olan varlıktır. Dolayısıyla yegane İlah Allah'tır. Allah'ın sıfatlarına sahip olan başka hiçbir varlık yoktur ve olamaz. Bu yüzden Allah'ın herhangi bir sıfatına başkasının sahip olduğunu iddia etmek "Allah'tan başka ilahlar edinmek", diğer deyimle "şirk koşmak" anlamına gelir.

Burada ince bir ayrımı belirtmek yerinde olacaktır. Örneğin, Allah'ın sıfatlarından biri olan "Gani" yani "Zengin" terimi insanlar için de kullanılır. Elbette bu vasfı kullanmanın, bu kişinin mali durumunu tarif etmek açısından hiçbir sakıncası yoktur. Ancak, şirke yol açan durum bu zenginliğin kişinin kendisinden kaynaklandığını zannetmektir. Durum böyle olunca zenginliğin gerçek sahibinin Allah olduğu unutulur. Bu kişinin sahip olduğu herşeyi ona Allah'ın verdiği, Allah'ın Gani sıfatıyla bu kişide tecelli

ettiği, verdiği herşeyi dilerse bir anda geri alabileceği göz ardı edilmiş olur. Dolayısıyla Allah'tan başka herkesin mutlak fakir ve aciz olduğu, ancak dilediği kulları üzerinde dilediği sıfatlarıyla tecelli edebileceği düşünülmemiş olur. Bunun sonucunda o kişi sahip olduğu mal, mülk ve zenginliğin gerçek sahibi zannedilerek, onun kendiliğinden böyle bir sıfata sahip olduğu, zenginliğinin kendisinden kaynaklandığı sanılır. Bu çok cahilce bir yaklaşımdır ve şirke yol açabilir. Çünkü bu bakış açısıyla hareket edildiğinde Allah tamamen unutulur ve o kişiye asla gerçekliği olmayan sahte bir ilahlık vasfı verilmiş olur. (Allah'ı tenzih ederiz)

Doğru olan tavır ise zenginliğin asıl sahibinin Allah olduğunu bilmek, O'nun göklerin ve yerin mülkünün tek hakimi olduğunu takdir etmek ve insana verdiği bu zenginliği Allah'ın dilediği anda alabileceğinin de bilincinde olmaktır. Zenginlik verilen kişiyi değerlendirirken de onun zengin ya da fakir olması önemli olmamalı, onun Allah'ın bir kulu olduğu düşünülmelidir. Örneğin bu kişinin aile üyeleri malın asıl sahibi olarak onu görürlerse, yalnızca ondan medet umarlarsa, malın esas malikinin Allah olduğunu unuturlarsa bu çok yanlış bir bakış açısı olur. Aynı şekilde bu kişinin yanında çalışan insanlar da kendilerini yediren ve içirenin, barındıranın Allah olduğunu unutmamalıdırlar. Allah'ı unutup, patronlarını müstakil bir güç olarak değerlendirirlerse bu çok büyük bir akılsızlık olur. Nitekim bu gerçek insanlara Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

"... Gerçek şu ki, sizin Allah'tan başka taptıklarınız, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızkı Allah'ın Katında arayın, O'na kulluk edin ve O'na şükredin. Siz O'na döndürüleceksiniz." (Ankebut Suresi, 17)

Bütün bunların yanısıra Kuran'da Allah'tan başka güç ve kuvvet sahibi olmadığı bildirilir. (Kehf Suresi, 39) Allah'ın yarattığı varlıkların sahip oldukları gibi görünen güç ve kuvvet ise gerçekte Allah'a ait olan sonsuz gücün onlardaki küçük bir yansımasıdır. Allah dilediği anda bu gücü kendilerinden geri alabilir. Bu nedenle bir kimseyi, Allah'ın kendisine bu dünyada geçici olarak ve imtihan için verdiği güç ve kudret nedeniyle gözde büyütmek, ona bu anlamda hayran olmak, bu gücü ona aitmiş gibi görmek bir nevi onu ilahlaştırmak olur. (Allah'ı tenzih ederiz) Gerçekte büyük görülmesi, hayran olunması, kendisinden medet umulması gereken yegane mutlak güç Allah'tır. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Şüphesiz Allah, güç sahibidir, Azizdir. (Hac Suresi, 74)

Aynı mantık Allah'ın yarattıklarında tecelli eden, yani yansıyan diğer tüm sıfatları için de geçerlidir. Bunları değerlendirirken de bu sıfatların asıl sahibinin Allah olduğunu bilmek, insanlarda görülenin yalnızca bir tecelli olduğunu idrak etmek gerekir.

Şirkin çıkış noktası: "Benlik verme"

Şirk kavramının temelinde Allah'ın yarattıklarına "benlik verme", yani etrafındaki kişilere ve eşyalara Allah'tan bağımsız, müstakil varlıklarmış gözüyle bakma gibi çarpık bir yaklaşım bulunmaktadır. Bu yanlış bakış açısına göre hem Allah'ın sahip olduğu zenginlik, güzellik, güç ve ihtişam vardır hem de insanların. Yani insanlar da müstakil olarak bu şekilde zenginliğe, güce, ihtişama sahip olduğu yanılgısıdır bu. Ancak bir kimseye veya bir eşyaya böyle çarpık bir anlayışla bakmak, onun sahip olduğu özellikleri kendisinden bilmek, bu özelliklerin onda bağımsız ve mutlak olarak var olduğunu sanmak, bundan dolayı o kişiye değer vermek ya da ondan korkmak ona benlik vermek demektir.

Bu çarpık bakış açısı şirkin çıkış noktasını oluşturur. İlerleyen bölümlerde de inceleyeceğimiz gibi her türlü şirk çeşidinin, müşrik tavrının ardında bu benlik verme yanılgısı vardır. Oysa samimi bir mümin önce imanını "muvahhid", yani Allah'ı birleyen, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayan bir temel üzerine kurmalıdır. Bunun için de herkesin ve herşeyin, varlıklarını Allah'a borçlu olduğunu her an hatırlaması gereklidir. Herşey ve herkes Allah'ın dilemesiyle var olmuştur. Varlıklarını Allah ayakta tutmaktadır ve dilediği an dilediğini yok edip ortadan kaldırabilir. Ayrıca herkese ve herşeye sahip oldukları tüm özellikleri veren de yine Allah'tır.

Güç, imkan, zeka, güzellik, şöhret, makam hepsi Allah'ın dilemesiyle olan özelliklerdir. Allah dilediği anda bunları kişinin elinden alabilir. Bu, Allah'a göre çok kolaydır. Allah her yerde ve herkeste değişik şekillerde tecelli eder. İnsanlar çevrelerinde hep bu tecellileri seyrederler. Allah'a iman eden bir insanın, hiçbir şeyin Allah'tan bağımsız müstakil bir varlığı olmadığını bu şekilde kalbine iyice yerleştirmesi gereklidir. Ancak bu gerçeğe uygun bir inanç, düşünce ve davranış biçimi içerisinde bulunduğunda şirke düşmekten kendini kurtarabilir.

Şirk koşanların geçersiz mazeretleri

Şirk, tevhid, kulluk, ibadet gibi kavramların gerçek anlamlarını en güzel ve en doğru olarak öğrenebileceğimiz kaynak Kuran ve Peygamberimiz (sav)'in hadisleridir. Bu nedenle, her konuda yalnızca

Allah'ı İlah edinen bir tavır ve anlayışa, inanç ve davranışa sahip olabilmek ve şirkten korunabilmek, ancak ve ancak Kuran'ı ve hadisleri okuyup anlamakla ve eksiksiz bir biçimde uymaya çalışmakla gerçekleşir. Dolayısıyla, kişinin iman ettiği ve Kuran'ın hak olduğunu bildiği halde inanç, düşünce, ahlak anlayışı, yaşam tarzı ve değer yargıları bakımından Allah'ın Kuran'da bildirdiği ölçülerden ve mutlak doğrulardan farklı kıstaslar edinmesi ve hayatını bu yanlış kıstaslara göre düzenlemesi büyük bir hata olur. Aynı şekilde Allah'ın emirleri yerine başka seçenekleri tercih etmesi, çeşitli gerekçeler öne sürerek Allah'ın hükümlerini terk etmesi de şirke sebep olur.

Bu konuda insan hangi gerekçeyi öne sürerse sürsün geçerli olmaz. Örneğin bir kimsenin hoşnutluğunu Allah'ın hoşnutluğuna tercih etmek, Allah'ı razı etmek yerine onu razı etmeye çalışmak demek ayrı bir sahte ilah edinmek demektir. Bir kimseden Allah'tan korkar gibi hatta daha fazla korkmak, onun korkusuyla Allah'ın emirlerini ya da hoşnut olacağı fiilleri terk etmek de aynı anlamdadır. Bir kimseyi Allah'ı sever gibi sevmek, o kimseyi Allah'a ortak koşmak, onu Allah'ın yanı sıra başka bir sahte ilah olarak görmek anlamına gelir. Örnekleri biraz daha detaylandırmak mümkündür. Mesela bir kişi dini yaşaması gerektiğini anladığı halde içinde bulunduğu ortamı ya da çevreyi sebep göstererek, onların tepkisini almamak için dinden taviz verdiğini söylüyorsa bu, açık bir şirk göstergesidir. Çünkü bu durumda Allah'ın hoşnut olmasını değil de çevresinde bulunan kişilerin hoşnut olmasını tercih ediyor demektir. Ya da insanın ailesi veya beraber olduğu insanlar da dini kavrayamıyor olabilir, böyle bir durumda kişinin onları üzmemek adına dinin gereklerini terk edip, taviz vermesi de aynı tehlikenin belirtisidir. Çünkü bu durumda yapılması gereken Allah'ın rızasından asla taviz vermemek, insanların hoşnutluğunu değil de Allah'ın hoşnutluğunu tercih etmektir. İnsan elbette ki ailesine sevgi ve saygıda kusur etmek istemez ama onlar kendisini de şirk koşmaya çağırırlarsa o zaman ne yapılması gerektiğini de yine Allah Kuran'da bizlere şöyle bildirir:

Biz insana, anne ve babasına (karşı) güzelliği (ilke edinmesini) tavsiye ettik. Eğer onlar, hakkında bilgin olmayan şeyle Bana ortak koşman için sana karşı çaba harcayacak olurlarsa, bu durumda, onlara itaat etme. Dönüşünüz Bana'dır. Artık yaptıklarınızı size haber vereceğim. (Ankebut Suresi, 8)

Bu duruma verilecek en iyi örnek Peygamberimiz (sav)'in dönemidir. Peygamber Efendimiz (sav) dini tebliğ ettiği sıralarda pek çok insan

İslam'ın hak olduğunu anlamış, Kuran'ın Allah'ın kitabı olduğunu ve ona uyulması gerektiğini kavramıştır. Fakat bu insanlardan çok azı gerçekten din ahlakının gereklerini yerine getirmiş ve Peygamebrimiz (sav)’e uymuştur. Örneğin örtünmeyle ilgili ayetler Hicretten sonraki dönemde indirilmiştir.

“Şeybe kızı Safiye anlatıyor ve diyor ki: Biz Hz. Aişe’nin yanında iken bir kısım hanımlar Kureyşli kadınların durumunu ve faziletlerini anlatmışlardı. Bunun üzerine Hz. Aişe buyurdular ki; "muhakkak ki Kureyşli kadınların üstünlüğü vardır. Ama Allah’a yemin ederim ki, ben Ansar’ın kadınlarından daha çok Allah’ın Kitabını tasdik eden ve Kur’an’a inanan faziletli kimseler görmedim." Nur Suresi’ndeki “baş örtülerini yakalarının üzerlerine koysunlar” ayet-i kerimesi nazil olduğunda kocaları onların yanlarına gittiler ve kendilerine Allah (cc)’ın bu konuda inzal buyurduğu ayeti okudular. Her bir kişi karısına, kızına, bacısına ve yakınlarına bu ayeti okuyordu. İçlerinden hiçbir hanım baş örtüsünü yakaları üzerine koymaz olmadı. Allah’ın indirdiği kitabındaki hükmüne inandıklarından ve tasdik ettiklerinden örtülerine büründüler...” (İbn-i Kesir, Hadislerle Kuran-ı Kerim Tefsiri, cilt:11, syf. 5880)

Yine tesettürle ilgili ayetler indiği dönemde Müslüman kadınların güzel tavırlarıyla ilgili olarak şunlar rivayet edilir: Hz. Ayşe (radiyAllahu anh)'dan rivayet edilmiştir:

“Başörtülerini yakalarının üstüne koysunlar”ayetini inzal edince harmaniyelerini yırtarak onunla örtünmüşlerdir.” (İbn-i Kesir, Hadislerle Kuran-ı Kerim Tefsiri, cilt:11, syf. 5880)

Peygamberimiz (sav) döneminde mümin kadınlar Cenab-ı Allah’ın tesettür konusundaki emrini hiç tereddüt etmeden, işte böylesine büyük bir şevk ve istekle karşılamışlar, hemen itaat etmişlerdi. Onlardan sonra gelen Müslümanlar da aynı şevk ve kararlılıkla bu emri yerine getirmişlerdir.

Peygamberimiz (sav) dönemindeki bazı kişiler ise içinde bulundukları toplumdan alacakları tepkiden korkmuşlar, onların tehditlerinden çekinmişler, makamlarını, prestijlerini yitirmekten kaygılanmışlar, Peygamber (sav)'e uydukları takdirde ticaretlerinin, mali işlerinin etkileneceğini, Müslümanlara vakit ayırınca, dine hizmet edince kendi akıllarınca kayba uğrayacaklarını düşünmüşlerdir. Kimisi bulundukları zorlu ortam nedeniyle gelmesi muhtemel kötülüklerden ürkmüş, kimisi çöl sıcağında Peygamber (sav)'le birlikte yola çıkmayı zor görmüş, nefsinin rahatını tercih etmiştir.

Sonuçta bakıldığında bu insanlar birtakım gerekçeler öne sürerek dinden taviz vermişlerdir. Ama Kuran ayetleri doğrultusunda bakıldığında bu insanların aslında şirk içinde oldukları hemen anlaşılır. Çünkü bu kişiler

vicdanlarıyla doğruyu gördükleri halde ya insanları, ya toplumu, ya parayı, ya mevkilerini ya da nefislerini Allah'ın rızasına tercih etmişlerdir. Allah'tan başkalarını razı etmeye çalışmışlar, Allah'ın dışında varlıklardan medet ummuşlardır. Yine o dönemde pek çok insan aslında hak olduğunu bildiği halde yalnızca nefsani istekleri nedeniyle veya nefsinin rahatı için dinden taviz vermiştir. Kimisi tehlike altına girmemek, kimisi tembellik yapmak, kimisi hiçbir fedakarlıkta bulunmamak, kimisi de nefsani isteklerini tatmin etmek için ödün vermiş ve nefsini tercih etmiştir. Kuran'da Peygamber (sav)'in yanında yer almamak için nefisleri adına bahaneler öne süren insanların durumundan şöyle bahsedilir:

"...Onlardan bir topluluk da: "Gerçekten evlerimiz açıktır" diye Peygamberden izin istiyordu; oysa onlar(ın evleri) açık değildi. Onlar yalnızca kaçmak istiyorlardı." (Ahzap Suresi, 13)

Görüldüğü gibi Peygamberimiz (sav) döneminde yaşayan bu insanlar Peygamber (sav)'le ve müminlerle birlikte olmamak, onlarla beraber dini yaşamamak için çeşitli mazeretler öne sürmüşlerdir. Belki o an öne sürdükleri bu mazeretlere kendilerini de inandırmışlar, çevrelerine de bunun ne kadar mantıklı olduğunu anlatmışlardır. Oysa ki bu mazeretler Allah Katında geçersizdir. Bu kişiler yalnızca kendilerini kandırmışlardır, ancak bu durum onları azaptan kurtarmaya yetmeyecektir. Çünkü onlar kendi hevalarını, heveslerini, ihtiraslarını, toplum önündeki prestijlerini Allah'ın rızasına tercih etmişlerdir. Kuran ayetlerine bakıldığında bu davranışlarının anlamının "şirk koşmak" olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Bu noktada önemli olan şudur: Peygamber Efendimiz (sav)'in döneminde yaşayan insanlar o dönemin şartlarında yukarıda örneklerini verdiğimiz şekillerde denenmişlerdir ama günümüz insanları da denenmektedirler. Nefisleriyle Allah rızası arasında tercih yapmaları gerektiğinde samimi mi davrandıkları yoksa geçmiş dönemlerde yaşayan müşrikler gibi mazeretler mi öne sürdükleri Allah Katında bilinmektedir. Herkes dünyada yaptıklarının karşılığını ahirette buna göre alacaktır. Mazeretlerin hiçbir yarar sağlamayacağı, bunların Allah Katında kabul görmeyeceği bir Kuran ayetinde şöyle ifade edilir:

"Artık o gün, zulmedenlerin ne mazeretleri bir yarar sağlayacak, ne (Allah'tan) hoşnutluk dilekleri kabul edilecektir." (Rum Suresi, 57)

Bu yüzden geçmişte olduğu gibi günümüzde de insanların Allah'ın Kuran'la bildirdiği kıstaslardan uzaklaşmamaları, din ahlakından uzaklaşma yönünde geçersiz mazeretler uydurmamaları çok önemlidir. Kuran'da haber verilen kıstasları terk ederek başka kıstasları benimsemenin de aslında şirk koşmak anlamına geldiği açıktır. Böyle davranan bir kişi herşeyden önce, benimsediği bu kıstasları koyan varlığı, kendi düşük aklınca Allah'ın dışında bir kural koyucu olarak görüyor, yani onu Allah'a şirk koşuyor demektir. Bu kıstasları koyan kişi, kendisi, babası, dedesi, ataları, arkadaşı, patronu, içinde yaşadığı toplum, çeşitli felsefe ve ideolojilerin kurucuları ve uygulayıcıları, vs. olabilir. Bu açıdan bakıldığında hak dinin, yani Allah'ın bildirdiği yoldan farklı bir yolu benimseyen, başka yolları seçen kimse şirkin içine girmiş demektir. Bu kişi kendisini dinsiz, ateist, Hıristiyan, Yahudi vs. olarak tanımlayabilir. Hatta Müslüman olduğunu bile iddia edebilir... Fakat 5 vakit namaz kılıyor, oruç tutuyor, İslam'ın birçok şartını yerine getiriyor da olsa tek bir noktada bile Kuran'a muhalif bir anlayışı, düşüncesi, değer yargısı varsa, Allah'ın Kuran'da bildirdiği emirleri, hoşnut olduğu tavırları terk edip yerine başkalarını tercih ediyorsa o kişi şirk içinde yaşıyor olabilir. Çünkü kendisine Allah'tan başka kural koyucu edinmiştir.

Allah'a ortak koşan birisinin, mutlaka ortak koştuğu şey için, "bu da bir ilahtır", "ben bunu Allah'tan başka bir ilah ediniyorum, buna tapıyorum" (Allah'ı tenzih ederiz) demesi veya bu şekilde düşünmesi gerekmez. Şirk, herşeyden önce kalpte olur, daha sonra düşünce ve hareketlere yansır. Kuran'dan anladığımıza göre bir kişinin şirke girmesinin temelinde Allah'tan başka herhangi bir şeyi Allah'a tercih etmesi yatar. Şirk koşan insanlarda genelde Allah'ın mutlak bir şekilde inkarı söz konusu değildir. Hatta müşriklerin büyük bir bölümü kendilerinin müşrik olduklarını açıkça kabullenmek ve kendilerine böyle bir vasfı kondurmak istemezler. Vicdanlarını örttükleri ve kendilerini kandırdıklarından ötürü ahirette bile şirklerini inkar ederler. Onların bu durumları ayetlerde şöyle bildirilir:

Onların tümünü toplayacağımız gün; sonra şirk koşanlara diyeceğiz ki: "Nerede (o bir şey) sanıp da ortak koştuklarınız?" (Bundan) Sonra onların: "Rabbimiz olan Allah'a and olsun ki, biz müşriklerden değildik" demelerinden başka bir fitneleri olmadı. Bak, kendilerine karşı nasıl yalan söylediler ve düzmekte oldukları da kendilerinden kaybolup-uzaklaştı. (Enam Suresi, 22-24)

KURAN'DA MÜŞRİKLER KAÇ SINIFA AYRILIR?

Şirk konusuna Kuran'da pek çok açıdan yer verilmiştir. Şirkin genel mantığı her zaman aynı olsa da, şirk koşmanın pek çok çeşidi olduğu Kuran'da bildirilmektedir. Şirk ve şirk koşanların durumlarının anlatıldığı ayetler incelendiğinde müşriklerin hepsinin, ortak bir özellik olarak Allah'tan başka ilahlar, yani yol göstericiler, hüküm koyucular, düzen kurucular, dostlar, yardımcılar edinen kimseler oldukları görülür. Ancak şirk koştukları şeyler bakımından müşriklerin çeşitleri vardır. Kuran'da tanımlanan ve bahsi geçen belli başlı müşrik çeşitlerini şu başlıklar altında inceleyebiliriz.

Güç sahibi gördükleri kişileri sahte ilah edinenler

Bu konuda Kuran'da verilen en belirgin örnek Firavun'un kavmidir. Zira bu kavim, büyük bir gaflete kapılarak başlarında bulunan kişiyi yani kendi yöneticilerini sahte ilah edinmiştir. Firavun'un yakın çevresinin ve kavminin oluşturduğu şirk sistemi ve bu sistemin özellikleri aslında her çağda, her toplumda görülebilecek evrensel bir modeldir. Firavun, kavmi içinde ilahlığını ilan etmiş (Allah'ı tenzih ederiz), kavmi de kendisine boyun eğmiştir. Firavun'un sözde ilahlığını dile getirdiği sapkın bir ifadeyi, Allah Kuran'da şöyle bildirmektedir:

Sonunda (yardımcı güçlerini) topladı, seslendi; Dedi ki: "Sizin en yüce Rabbiniz benim." (Naziat Suresi, 23-24)

Firavun'a öncelikle tabi olan ve onu destekleyenler kendi yakın çevresiydi. "Firavun dedi ki: Ey önde gelenler, sizin için benden başka ilah olduğunu bilmiyorum..." (Kasas Suresi, 38) ayetinden de anlaşıldığı gibi Firavun, kavminin önde gelenleri üzerinde bir hakimiyet kurmuş ve sözde ilahlık iddiasını onlara kabul ettirmişti. Onlar da halk üzerinde imtiyaz sahibi oldukları için bu sapkın sistemin kendileri için karlı olacağını düşünmüşlerdi ve Firavun'dan menfaat ummuşlardı. Bu nedenle onun ilahlık iddia ettiği (Allah'ı tenzih ederiz) sapkın bir düzeni benimsemişlerdi. Ancak bu tutumları onları helaka sürükledi. Kendilerini dünyada yakalayan ve ahirette de sonsuza dek bırakmayacak korkunç bir azaba mahkum

oldular. Kuran'da Firavun'un emrine uyan önde gelenlerin durumu ve akıbetleri şöyle anlatılır:

Firavun'a ve onun önde gelen çevresine. Onlar Firavun'un emrine uymuşlardı. Oysa Firavun'un emri doğruya-götürücü (irşad edici) değildi. O, kıyamet günü kavminin önderliğine geçer, böylece onları ateşe götürmüş olur. Sonunda vardıkları yer, ne kötü bir yerdir. Onlar, burda da, kıyamet gününde de lanete tabi tutuldular. Verilen bağış, ne kötü bir bağıştır. Bunlar, sana doğru haber (kıssa) olarak aktardığımız nesillerin haberleridir. Onlardan kimi ayakta kalmış, (hâlâ izleri var, kimi de) biçilmiş ekin (gibi yerle bir edilmiş, kalıntısı silinmiş) dir. Biz onlara zulmetmedik, ancak onlar kendi nefislerine zulmettiler. Böylece Rabbinin emri geldiği zaman, Allah'ı bırakıp da taptıkları ilahları, onlara hiçbir şey sağlayamadı, 'helak ve kayıplarını' arttırmaktan başka bir işe yaramadı. (Hud Suresi, 97-101)

Yakın çevresinden sonra Firavun'a boyun eğen diğer kesim de Firavun'un ordusu ve hükmü altındaki Mısır halkıydı. Fakir, güçsüz ve muhtaç olan halk Firavun'un emrine boyun eğmişti. Bu durumu haber veren ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Firavun, kendi kavmi içinde bağırdı; dedi ki: "Ey kavmim, Mısır'ın mülkü ve şu altımda akmakta olan nehirler benim değil mi? Yine de görmeyecek misiniz?"... (Zuhruf Suresi, 51)

Böylelikle kendi kavmini küçümsedi, onlar da ona boyun eğdiler. Gerçekten onlar, fasık olan bir kavimdi. (Zuhruf Suresi, 54)

O sırada Mısır'da esaret altında olan İsrailoğulları'nın önemli bir bölümü de baskı ve korkudan kaynaklanan bir şirk içindeydiler. Onlar da Mısır halkının diğer bölümü gibi Firavun'un Allah'tan bağımsız -Allah'ı tenzih ederiz- bir gücü olduğunu zannediyor ve ondan Allah'tan korkar gibi (Allah'ı tenzih ederiz) korkuyorlardı. Bu nedenle Firavun'un boyunduruğunda yaşamayı, Allah'ın elçileri ile gönderdiği dine iman etmeye akılsızca tercih etmişlerdi:

Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden (gençlerinden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı. Çünkü Firavun, gerçekten yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı. (Yunus Suresi, 83)

Ayette de haber verildiği gibi Firavun'un zalim ve baskıcı düzeni nedeniyle Hz. Musa'ya sadece bir grup genç tabi olmuştu. Halkın büyük çoğunluğu ise baskı, korkaklık, cahillik, her ne pahasına olursa olsun çıkarlarını koruyabilme kaygısı gibi dünyevi sebeplerle Firavun'u haksız yere ilahlaştırmışlar (Allah'ı tenzih ederiz), onun düzenini Allah'ın dinine tercih ederek müşrik bir toplum haline gelmişlerdir. Oysa onların yapmaları gereken şey, tek İlahın Allah olduğunu bilip, yalnızca O'ndan korkmak, O'na dayanıp güvenmek ve O'nun razı olacağı şekilde hareket ederek peygamberlerinin izinden gitmekti. Şayet gücün tek sahibinin Allah olduğunu, Firavun'un müstakil bir güce sahip olmadığını bilselerdi ve bu gerçeğe iman etselerdi Firavun'dan çekinmez, onun vereceği azaptan korkmazlardı.

Firavun'un Allah'ın kontrolünde olan aciz bir varlık olduğunu anlasalardı, Firavun'a boyun eğmeyebilirlerdi. Oysa Firavun'un sahip olduğunu düşündükleri mülk ve zenginlik, ihtişam, askeri güç, gerçekte Allah'a aitti. Onlar bu gerçeği kavrayamadıkları ve Allah'ın gücünü de hakkıyla takdir edemedikleri için Firavun'un görünürdeki gücüne aldandılar. Allah'ın dilediği anda Firavun'un sahip olduğu herşeyi alabileceğini bilselerdi böylesine çirkin bir müşrik ahlakı göstermez, böylesine aşağılanmazlardı. Nitekim Allah Firavun'u suda boğarak istediği anda elinden tüm gücünü alabileceğini de göstermiştir. Aslında Firavun'u akılsızca ilahlaştıran (Allah'ı tenzih ederiz) müşrikleri utandıracak bir örnektir bu. İşte bu yüzden Firavun'un kavmi her türlü müşrik toplum modeline apaçık bir örnektir. Bu model, asırlardır dünyadaki pek çok ülkenin insanları tarafından da yaşanmış yaygın bir şirk çeşididir.

Putlara tapanlar

Allah'a şirk koşulan canlı veya cansız herşeyin "put" olarak isimlendirilebileceğini önceki bölümlerde ifade etmiştik. Fakat bu bölümde "put" kelimesini en klasik anlamda, yani taş, metal, tahta gibi maddelerden şekil ve suret verilerek yapılan heykeller için kullanacağız. İlk bakışta insan, bu tür putlara tapınmanın eski toplumların ya da günümüzde bilim ve teknolojinin ulaşmadığı bazı ilkel totemci kabilelerin adeti olduğu hissine kapılabilir. Ancak bu olayı göründüğü kadar basite indirgemek doğru değildir. Çünkü bu tür bir şirkin özünde bu heykellerin temsil ettikleri kavramlar yatar. Bu nedenle, puta tapanlar genelde bu putların bizzat kendilerinden ziyade, onların çağrıştırdıkları kavramı benimserler. Bu şekilde, yol gösterici, hüküm koyucu, koruyucu, kurtarıcı olarak Allah'a ortak koştukları varlıkları, kendi akıllarınca yonttukları heykellerde

ölümsüzleştirmeye çalışırlar. Sonuçta putları yontmanın temelinde bu çarpık bir mantık yatar.

Yontulan putlar aslında şirk koşulan varlığı ya da kavramı temsil ederler. Bu nedenle aslıyla aynı saygı ve hürmete tabi tutulurlar. Gerçekte şirk koşulan ise bunların temsil ettikleri mana ve zihniyettir. Kuran'da, Hz. İbrahim'in müşrik kavminin de benzer şekilde temsili heykeller yontarak bunlara taptıkları şöyle haber verilir:

Hani babasına ve kavmine demişti ki: "Sizin, karşılarında bel büküp eğilmekte olduğunuz bu temsili heykeller nedir? "Biz atalarımızı bunlara tapıyor bulduk" dediler. (Enbiya Suresi, 52-53)

Ayetlerden anlaşıldığı gibi bu tür tapınmalar insanlara atalarından miras kalmaktadır. Dolayısıyla puta tapmak, gerçekte ne kadar mantıksız bir hareket olsa da, çocukluktan itibaren alınan telkinler sonucunda en modern toplumlarda bile yadırganmayacak sosyal bir davranış biçimi haline gelebilmektedir.

Yontulan putların bir özelliği de zamanla bunların, temsil ettikleri kavramla aynı vasıfta tutulmaya başlanmasıdır. Örneğin pek çok Doğu Asya ülkesinde başlangıçta Buda'nın şahsı haksız yere ilahlaştırılmıştır. (Allah'ı tenzih ederiz) Daha sonra kendisini temsilen heykelleri yapılarak hatırası ve düşünce sistemi korunmaya çalışılmıştır. Bugün ise bizzat bu heykeller sahte ilahlar haline getirilmiş ve insanların tapındıkları, hürmet ettikleri, dua ettikleri, yardım istedikleri putlar olmuşlardır. Dünyanın pek çok yerinde benzer mantıkta çeşitli puta tapınma şekilleri mevcuttur.

Tarihi kayıtlarda, Kuran'ın indirildiği dönemde de Arapların çok sayıda ve çeşitte putlarının olduğu yer alır. Nitekim Kuran ayetlerinde de onların bu durumları tarif edilmektedir. Tarihi belgeleri incelediğimizde bu putların aslında belirli kavramları temsil ettiklerini, bir nevi simge niteliğinde olduklarını da açıkça görürüz. Yani aslında Arap toplumu da sanıldığı gibi yalnızca taştan, tahtadan yontulmuş şekillerin, heykellerin bizzat kendisine tapmıyordu. Onun temsil ettiği anlama tapıyordu. Örneğin bu putlar güç, para, kadın, bereket gibi anlamlar taşıyordu. Dolayısıyla müşrikler de akılsızca bu anlamlara yani güce, paraya, kadına vb. tapıyorlardı. Bu mantıkla bakıldığında putların aslında günümüz toplumlarının taptığı ve kendilerince dine karşı tercih ettikleri değerlerden çok da farklı şeyler olmadıkları anlaşılır. Bu nedenle müşriklerden, putperestlerden bahsederken onları çok ilkel kabileler, çok ilkel insanlar olarak görmek hatalı olur. Geçmişte yaşamış putperestler de günümüz insanları gibi normal insanlardı; Allah'ın varlığını biliyorlardı, fakat para,

güç, zenginlik, kadın gibi kavramlara haddinden fazla değer vererek, onları kendilerince ilahlaştırdıkları için (Allah'ı tenzih ederiz) putperest olmuşlardı.

Kuran'da putperestlikle ilgili verilen örneklerden bir diğeri de birtakım İsrailoğulları ile ilgilidir. Hz. Musa ile birlikte Firavun'un kavminden kurtulan İsrailoğulları yolculukları sırasında puta tapan bir kavimle karşılaşmışlar ve içlerinden bazıları Musa Peygamberden kendilerine aynı şekilde bir put yapmasını istemişlerdir. Bu durum Kuran'da şöyle bildirilir:

İsrailoğullarını denizden geçirdik. Putları önünde bel büküp eğilmekte olan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları (var; onların ki) gibi, sen de bize bir ilah yap." O: "siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz" dedi. Onların içinde bulundukları şey (din) mahvolucudur ve yapmakta oldukları şeyler (ibadetler) de geçersizdir." (Araf Suresi, 138-139)

Görüldüğü gibi İsrailoğullarından bir grup cahilce bir tavır gösterip, gözleriyle gördükleri, önünde eğilecekleri, belki de gösterişli törenler yapacakları bir sahte ilah istemektedirler. Bu durum onların Allah'ın kadrini takdir edemediklerinin ve kavrayamadıklarının göstergesidir. Hz. Musa kendilerine gerçeği açıkladığı halde peygamberleri yanlarından ayrılır ayrılmaz hemen kendilerine putlar edinmişlerdir. Bu, çok büyük bir sapkınlıktır. Nitekim bu davranışlarının ardından pişmanlığa kapıldıkları, Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

(Tur'a gitmesinin) Ardından Musa'nın kavmi süs eşyalarından böğürmesi olan bir buzağı heykelini (tapılacak ilah) edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve onları bir yola da yöneltip-iletmediğini (hidayete erdirmediğini) görmediler mi? Onu (tanrı) edindiler de, zulmedenler oldular.

Ne zaman ki (yaptıklarından dolayı pişmanlık duyup, başları) elleri arasına düşürüldü ve kendilerinin gerçekten şaşırıp-saptıklarını görünce: "Eğer Rabbimiz bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsa kesin olarak hüsrana uğrayanlardan olacağız" dediler. (Araf Suresi, 148-149)

Ancak Allah Kuran'da akılsızca bu buzağıyı ilah edinenlere ilgili olarak şöyle buyurmaktadır:

Şüphesiz, buzağıyı (tanrı) edinenlere Rablerinden bir gazab ve dünya hayatında bir zillet yetişecektir. İşte Biz, 'yalan düzüp-uyduranları' böyle cezalandırırız. (Araf Suresi, 152)

Ayette bildirildiği gibi, Allah Kendisi'ne şirk koşanları dilediği takdirde affetmemektedir. Çünkü ayette de ifade edildiği gibi Allah'a şirk koşanlar aslında yalan düzüp uydurmaktadırlar. Bir ve tek olan İlahın Allah olduğu apaçık bir gerçekken, onlar sahte ilahlar edinmektedirler. Bu uydurma ilahların önünde bel büküp eğilmek ise Allah'a karşı işlenmiş çok çirkin bir suçtur.

Cinlere tapanlar

İnsanların Allah'a ortak koştukları varlıklardan biri de cinlerdir. Cinler, yaratılış bakımından insanlardan farklı bir yapıya sahiptirler. Kuran ayetlerinde cinlerin, insanın aksine, topraktan değil, ateşten yaratıldıkları belirtilmiştir. (Rahman Suresi, 15) Cinler her zaman gözle görünmedikleri, insanlardan farklı birtakım güç ve özelliklere sahip oldukları için onlarla muhatap olan bazı cahil ve zayıf karakterli kimseler, cinleri gözlerinde büyütüp onlardan medet ummaya başlarlar. Cinlerin, sanki Allah'tan bağımsız varlıklarmış gibi kendilerine ait güçleri olduğunu sanır, onlardan yardım umar, onların himayesine girer, onlardan korkar, onlara bağlanırlar. Kısaca akılsızca onları ilah edinirler. (Allah'ı tenzih ederiz) Bu durum ayetlerde şöyle haber verilir:

"Bir de şu gerçek var: İnsanlardan bazı adamlar, cinlerden bazı adamlara sığınırlardı. Öyle ki, onların azgınlıklarını arttırırlardı." (Cin Suresi, 6)

Cinleri Allah'a ortak koştular. Oysa onları O yaratmıştır... (Enam Suresi, 100)

Oysa, cinler de tüm yaratılmışlar gibi Allah'ın kullarıdır. Allah'ın kendilerine verdiği dışında hiçbir güç ve bilgileri yoktur. İnsanlar gibi müminleri ve kafirleri vardır. Bu dünyada imtihan olur, ahirette de imani durumlarına göre cennete veya cehenneme gönderilirler. Kuran'ın birçok ayetinde, özellikle de Cin Suresi'nde cinlerle ilgili önemli bilgiler verilmiştir. Bu ayetlerin birinde Allah cinlerle ilgili olarak şöyle buyurur:

Ben, cinleri ve insanları yalnızca Bana ibadet etsinler diye yarattım. (Zariyat Suresi, 56)

Görüldüğü gibi cinlerin yaratılış amacı Allah'a kulluk ve ibadet etmektir. Yani cinler de aynı insanlar gibi Allah'ın yaratmasıyla hayat bulan, her an Allah'a muhtaç olan varlıklardır. Bu nedenle onların kendilerine özgü birtakım fiziksel özelliklerinin büyüsüne kapılarak onları haksız yere ilahlaştırmak, emirlerine girmek son derece akılsızca ve sapkınca bir tutum olur.

Bütün bu gerçeklere rağmen cinlerin tesiri altında kalan, cinleri Allah'a ortak koşarak bu yolla kibirini tatmin eden pek çok insan gelip geçmiştir. Ancak cinlere ayrı bir güç ithaf eden, onlara müstakil bir benlik veren, onları Allah'tan bağımsız güçlere sahip zanneden hatta onları Allah'a ortak gören insanlar büyük bir hüsrana uğrayacaklar ve şirk içinde olduklarını anlayacaklardır. Allah Kuran'da bu tür insanların ahiretteki durumlarını şöyle haber verir:

Onlar, kendisiyle (Allah ile) cinler arasında bir soy-bağı kurdular. Oysa andolsun, cinler de onların gerçekten (azab için getirilip) hazır bulundurulacaklarını bilmişlerdir. Onların nitelendirdiklerinden Allah Yücedir. (Saffat Suresi, 158-159)

Allah cinlerden inakrcı olanlar ile onların saptırdıkları kimselerin ahiretteki durumlarını bir ayette şöyle açıklamaktadır:

Onların tümünü toplayacağı gün: "Ey cin topluluğu insanlardan çoğunu (ayartıp kendinize kullar) edindiniz" (diyecek). İnsanlardan onların dostları derler ki: "Rabbimiz, kimimiz kimimizden yararlandı ve bizim için tesbit ettiğin süreye ulaştık." (Allah) Diyecek ki: "Allah'ın dilediği dışta olmak üzere, ateş sizin içinde süresiz kalacağınız konaklama yerinizdir." Şüphesiz Rabbin, hüküm ve hikmet sahibi olandır, bilendir. (Enam Suresi, 128)

Hevasını akılsızca ilah edinenler

Kuran'da bahsedilen, insanların büyük bir cahillikle ilah edindikleri (Allah'ı tenzih ederiz) kavramlardan biri de "heva"dır. Heva, 'nefsin arzu ve hevesleri, istek ve tutkuları' anlamına gelir. Hevanın ilah edinilmesi de insanın kendi nefsinin isteklerini Allah'ın emir ve isteklerinden önde tutması ile olur. Hevanın ilah edinilmesi gerçekte bütün müşriklerin içinde bulunduğu bir sapkınlıktır. İster heykellere tapsın, ister cinlere tapsın, isterse başka kimselere ya da varlıklara tapsınlar, tüm şirk koşanlar aynı zamanda nefislerinin arzu ve emirlerini yerine getirmeye çalışırlar. Ancak

buraya kadar saydığımız putlara tapmayıp yalnızca hevasına tapan kimseler de günümüz toplumunda büyük bir grubu oluştururlar.

Nefsin istekleri sınırsızdır ve bunların hepsinin yerine getirilmesini ister. Bu nedenle de kişiyi Allah'ın sınırlarını aşmaya, Allah'ın emir ve yasaklarını çiğnemeye zorlar. Kuran'da nefsin bu yönü vurgulanmış ve Hz. Yusuf'un şöyle dediği ayetlerde bildirilmiştir:

"... Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir..." (Yusuf Suresi, 53)

Örneğin nefis çok zengin olmak, sınırsız mal, mülk ve servet elde etmek ister. Bunu helal ve meşru yollardan elde etme imkanı yoksa, gayri meşru yolları tercih etmekten de çekinmez. O yüzden nefis insana, bu arzusuna ulaşmak için hırsızlık yapmayı, sahtekarlıklar düzenlemeyi, insanların mallarını haksızlıkla yemeyi, malı yığıp biriktirmeyi ve bunlara benzer yöntemleri kullanmayı emreder. Oysa bunların tümü Allah'ın haram kıldığı fiillerdir. Bir yandan da nefis insana malının bir bölümünü infak etmek, sadaka, zekat vermek gibi Allah'ın farz kıldığı ibadetlerden mümkün mertebe kaçınmayı, böylece malının eksilmesini önlemeyi telkin eder. İman eden bir kimse Allah'ın emirlerine uyar ve haram kıldıklarından kaçınır. Akılsızca hevasını ilah edinen kimse ise bunun tersine, nefsinin emrine uyar, Allah'ın yasaklarını çiğner, emirlerini de yerine getirmez.

Şehvet de nefsin sınırsız istek ve tutkuları arasındadır. Nefis, zina yapmakta bir sakınca görmez hatta kişiyi buna zorlar. Oysa zina müminlere haram kılınmıştır. Allah'ın haram kıldığını bile bile kasıtlı olarak zina yapan ve bunda sakınca görmeyip pişman olmayan, tevbe etmeyen kimse cahilce hevasını ilah edinmiş, onu Allah'a şirk koşuyor demektir. Bundan dolayıdır ki, bu tür kimseler ayette müşriklerle (yani putlara tapmayı din olarak benimsemiş kişilerle) bir sayılmıştır:

Zina eden erkek, zina eden ya da müşrik olan bir kadından başkasını nikahlayamaz; zina eden kadını da zina eden ya da müşrik olan bir erkekten başkası nikahlayamaz. Bu, mü'minlere haram kılınmıştır. (Nur Suresi, 3)

Nefsin hevası, yani arzu ve tutkuları saymakla bitmeyeceği için bu örnekleri çoğaltmak da mümkündür. Ama insan artık heva ve hevesine göre yaşamayı bir hayat şekli haline getirdiyse, nefsi, kendisini istediği yöne rahatlıkla yönlendirebiliyorsa, buna karşın bu kişi nefsini kötülüklerden arındırma gayreti göstermeden ona teslim oluyorsa, Allah'ın

koyduğu sınırları nefsinin emriyle kolayca aşabiliyorsa bu kişi heva ve hevesini gerçekten büyk bir sapkınlıkla ilah edinmiş demektir. O artık kendi sahte ilahına yani nefsine tapıyor, o ne derse onu yapıyor, onun emirlerinden dışarı çıkmıyor demektir. İşte böyle bir kişinin bir müddet sonra diğer müşrikler gibi nefsinin esiri olması sebebiyle aklı ve basireti gider, vicdanı körelir, dolayısıyla hayvanlardan daha aşağı bir duruma düşer. Nefislerini büyük bir cahillikle ilah edinenlerin bu durumu Kuran'da şöyle tarif edilir:

Kendi istek ve tutkularını (hevasını) ilah edineni gördün mü? Şimdi ona karşı sen mi vekil olacaksın? Yoksa sen, onların çoğunu (söz) işitir ya da aklını kullanır mı sayıyorsun? Onlar, ancak hayvanlar gibidirler; hayır, onlar yol bakımından daha şaşkın (ve aşağı) dırlar. (Furkan Suresi, 43-44)

Hevasını akılsızca ilah edinme günümüz toplumlarında en yaygın olan şirk türüdür. Dünyanın pek çok ülkesinde toplumun geniş bir kesimi büyük ölçüde Allah'tan, din ahlakından habersiz, hırslarını, arzularını, tutkularını tatmin etmede sınır tanımayan ve bütün ömrünü bu uğurda harcayan bireylerden oluşmuştur. Bu insanların yegane gayeleri, makam-mevki sahibi olmak, para ve mal peşinde koşup servet yığmak, nefislerinin her türlü isteğini sınırsızca yapabilmektir. Ama hemen eklemek gerekir ki para kazanmak, mal mülk sahibi olmak tek başına kötü bir alamet olarak algılanmamalıdır. Yanlış olan insanın bunları yaparken nefsinin esiri olması, bunu tamamen nefsani bir tutkuya ve ihtirasa dönüştürmesi ve en önemlisi bunu yaparken Allah'ın koyduğu sınırlardan taviz vermesidir. Yani müşriklikten kasıt, Allah'ın dinini yaşamaktansa, Allah'ın koyduğu emir ve yasakları uygulamaktansa nefsinin arzularını yerine getirmeyi tercih etmektir. Bu tür insanların gözlerinin önünde sanki bir perde vardır. Öyle ki kendilerini yaratanı, ne için yaratıldıklarını ve ahiretin varlığını düşünmezler. Bu konumda olan insanların vicdanlarının ve şuurlarının kapandığı bir başka ayette şöyle bildirilir:

Şimdi sen, kendi hevasını ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzere kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözü üstüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim hidayet verecektir? Siz yine de öğüt alıp-düşünmüyor musunuz? (Casiye Suresi, 23)

Müşrikler akıl ve vicdan kullanmadıkları için belli temel gerçekler hakkında sağlıklı değerlendirme yapacak yetenekleri kaybolmuştur. Kuran'da Kehf kıssasında bahsi geçen, gözünü mal ve dünya hırsı bürümüş bahçe sahibinin Allah'ın kudreti ve ahiretin varlığı konusundaki anlayışsızlığı, şirk koşanların her devirde içine düştükleri akıl ve mantık zaafiyetini göstermesi açısından çok önemli bir örnektir. Ayetlerde şöyle buyrulur:

Onlara iki adamın örneğini ver; onlardan birine iki üzüm bağı verdik ve ikisini hurmalıklarla donattık, ikisinin arasında da ekinler

bitirmiştik. İki bağ da yemişlerini vermiş, ondan (verim bakımından) hiçbir şeyi noksan bırakmamış ve aralarında bir ırmak fışkırtmıştık. (İkisinden) Birinin başka ürün (veren yer)leri de vardı. Böylelikle onunla konuşurken arkadaşına dedi ki: "Ben, mal bakımından senden daha zenginim, insan sayısı bakımından da daha güçlüyüm." Kendi nefsinin zalimi olarak bağına girdi: "Bunun sonsuza kadar kuruyup-yok olacağını sanmıyorum" dedi. "Kıyamet saatinin kopacağını da sanmıyorum. Buna rağmen Rabbime döndürülecek olursam, şüphesiz bundan daha hayırlı bir sonuç bulacağım." (Kehf Suresi, 32-36)

Bu müşrik bahçe sahibinin durumu, din ahlakından uzak, Allah'ı gereği gibi takdir edemeyen, ahirete inanmayan insanların durumunu çok özlü bir biçimde tarif etmektedir. Bu tür insanlar sonsuza dek yok olma yanılgısının korkunçluğuna karşı, her ne kadar kesin bir bilgiyle inanmasalar da, mutlu ve hoşnut olacaklarını umdukları ahiret anlayışına "ihtimal vererek" kendilerini teselli ederler. Ama gerçek anlamda ölümden sonra yaşama yani ahirete iman etmedikleri için de hiçbir hazırlık yapmaz, bunun gereklerini yerine getirmezler.

Burada önemli bir hususa daha dikkat çekmekte yarar vardır. Nefsin arzu ve istekleri, heves ve tutkuları sınırsızdır demiştik. Bu durum yalnızca inkarcılar için geçerli değildir; müminlerin nefisleri de onlara kötülüğü emreder. Allah insanları imtihan etmek ve kimin nefsinin emirlerine uyup da hevasını akılsızca ilah edindiğini, kimin de nefsine hakim olup yalnızca Allah'ın emirlerini gözettiğini ortaya çıkarmak için nefiste böyle bir özellik yaratmıştır. Hevalarını bu dünyada yerine getirebilecekleri için Allah'ın sınırlarını göz ardı eden müşrikler bu imtihanı kaybederler. Ve nefislerini Allah'ın rızasına tercih etmelerinden dolayı sonsuz azaba mahkum olurlar. Onların bu durumları Kuran'da şöyle anlatılır:

... (onlara şöyle denir:) "Siz dünya hayatınızda bütün 'güzellikleriniz ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp-zevk sürdünüz. İşte yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz (istikbarınız) ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız." (Ahkaf Suresi, 20)

Bu dünyada Allah'ın emirlerini herşeyden üstün tutan, nefislerinin emrettiği kötülüklere uymayan müminler ise ahirette, hem Allah'ın hoşnutluğuna, hem de bir mükafat olarak nefislerinin her türlü isteklerini meşru şekilde tatmin edebilecekleri cennetlere kavuşurlar. Bu müjdeyi haber veren ayet şöyledir:

Onların etrafında altın tepsiler ve testilerle dolaşılır; orada nefislerin arzu ettiği ve gözlerin lezzet aldığı herşey var. Ve siz orada süresiz kalacaksınız. (Zuhruf Suresi, 71)

Akılsızca kendilerini ilahlaştıranlar

Toplumda yaygın olarak görülen şirk türlerinden biri de insanın büyük bir akılsızlıkla kendisini ilahlaştırmasıdır. İlk anda belki böyle bir insan modeline çok ender rastlanıldığı zannedilebilir. Oysa bu tür insanlara günümüz toplumlarında sıklıkla rastlamak mümkündür. Birçok insan belki de yaşadığı bu tehlikeli durumun adını koyamamaktadır, ancak samimi olarak değerlendirildiğinde bunun ne derece isabetli bir teşhis olduğu anlaşılabilir.

Örneğin insanların birçoğu kazandığı başarıları, sahip olduğu üstün özellikleri, zekasını, güzelliğini, soyunu, zenginliğini, mallarını, rütbesini, mevkisini vb. özelliklerini kendi eseriymiş gibi düşünür ve bundan dolayı da kibirlenir. Üstelik bu sayılan özelliklerin birden fazlasına sahipse bu kibirin boyutları daha da artar. Bütün bunların kendisinden kaynaklandığına, kendi başarısı olduğuna son derece emindir. Bu yüzden diğer insanları küçümseyebilir, onları aşağılayabilir, kendisini sahip olduğu bu özellikler nedeniyle üstün görebilir.

Bu tarz insanlar bulundukları ortamda enaniyetli ya da diğer ifadeyle kibirli tavırlarıyla dikkat çekerler. Bu durum aslında Allah'a karşı işlenmiş bir suçtur. Çünkü insana sahip olduğu herşeyi veren Allah'tır. Güzellik Allah'ın tecellisidir, dolayısıyla Allah'ın güzelliğidir, övülmesi gereken de Allah'tır. Örneğin bir tabloya bakıldığında resmin güzelliği karşısında asıl övülmesi gereken tabloyu yapan ressamdır, tablo kendi kendine var olmamıştır. Benzer şekilde o insana sahip olduğu güzelliği veren de Allah'tır ve bu nedenle övülmesi gereken yine Allah'tır.

Mal, mülk için de aynı şekilde düşünmek gerekir. Malın asıl sahibi Allah olduğuna göre, kişinin sahip olduğu hiçbir şeyde övünç payı olamaz. Allah dilediği anda güzelliği de malı da rahatça geri alabilir; bu, Allah için son derece kolaydır. Bu nedenle bir insanın aslında kendisine ait olmayan bir şeyle övünmesi, bundan dolayı kibirlenmesi büyük bir hatadır. Doğrusu ise malın ve güzelliğin sahibinin Allah olduğunu bilmek ve tümü için Allah'a şükretmektir. Kuran'da Süleyman Peygamberle ilgili anlatılan bir kıssada Hz. Süleyman'ın sahip olduğu atlara ve mallara olan sevgisinin kaynağı şöyle açıklanır:

Biz Davud'a Süleyman'ı armağan ettik. O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi. Hani ona akşama yakın, bir ayağını tırnağı üstüne diken, öbür üç ayağıyla toprağı kazıyan, yağız atlar sunulmuştu. O da demişti ki: "Gerçekten ben, mal (veya at) sevgisini Rabbimi zikretmekten dolayı tercih ettim." (Sad Suresi, 30-32)

Bu konuda Kuran'dan verilen bir başka örnek ise Zülkarneyn ile ilgilidir. Bilindiği gibi Zülkarneyn'e Allah güç, imkan ve nimet vermişti. Ye'cuc ve Me'cuc tehlikesine karşı kendisinden bir kavim yardım istediğinde hemen onlara yardım etmişti. Gerçekten Zülkarneyn zoru başardığı ve bozgunculuğu önlediği halde bu büyük başarısından kendisine pay çıkarmamış tam tersine Allah'ı yüceltmiştir. Onun bu üstün ahlakı ayette şöyle haber verilir:

Dedi ki: "Bu benim Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin va'di geldiği zaman, O, bunu dümdüz eder; Rabbimin va'di haktır." (Kehf Suresi, 98)

Açıkça görüldüğü gibi mümin tavrı daima Allah'a yönelen, O'nun karşısındaki aczini bilen ve herşeyin asıl sahibinin Allah olduğunu bilerek, Allah'a karşı bunun tevazusunu yaşayan bir modeldir.

Buraya kadar incelediğimiz Kuran ayetlerinden de anlaşıldığı gibi, şirki yalnızca, elle yontulmuş birtakım heykelciklere secde etmek şeklinde algılamak çok dar ve basit bir bakış açısı olacaktır. Bu tür bir mantığı ancak müşrikler kendilerini temize çıkarmak amacıyla kullanırlar. Bu kişiler şirk kavramının İslam'ın gelmesinden sonra Kabe'deki putların kırılmalarıyla ortadan ebediyen kalktığını zannederler.

Oysa Kuran'da şirki ayrıntılarıyla tarif eden ve müminleri şirkten şiddetle sakındıran çok sayıda ayet vardır. Kuran'ın hükmü kıyamete kadar geçerli olduğuna göre bu ayetler pek çok hikmete yönelik olarak insanlara indirilmiştir.

Kuran'da, din adına ortaya çıkıp da hak dinde olmayan birtakım hükümler, emirler, helaller ve haramlar koyan bir müşrik kesimden de bahsedilir.

ALLAH ADINA, DİN ADINA ŞİRK KOŞANLAR

Geçen bölümde, dindar olduğunu iddia ederek, Allah adına dinde olmayan birtakım hükümler, kurallar icat eden, helaller, haramlar koyan ve bu şekilde şirke sapan bir müşrik kesiminden söz etmiştik. Bunlar, dini kendi istek ve arzularına, çıkar ve taassuplarına göre değiştirmeye, özünden ve aslından saptırmaya yeltenen insanlardır. Kendi akıllarınca Kuran hükümlerinde eklemeler, çıkarmalar ve değişiklikler yapmaya kalkışırlar. Böylelikle hak dinle aynı ismi taşıyan ancak içeriği bambaşka olan batıl bir din kurarlar.

Söz konusu kimseler bu şekilde, yalnızca kendilerini değil, kendileriyle birlikte geniş insan kitlelerini de şirke sürüklerler. İnsanlara kendi sapkın dinlerini empoze ederler. Din ahlakının aslından, Kuran'dan ve hadislerden haberi olmayan cahil kitleler de bu kimselerin uydurdukları sapkın dini benimserler. Bunlar işte bu bölümün konusunu oluşturan gerçek müşriklerdir. Sonuçta, bu kişiler önceki ümmetlerin düştükleri duruma düşmüşlerdir. Bir ayette önceki ümmetlerin içinde şirk koşanların durumu şöyle bildirilmiştir:

Onlar, Allah'ı bırakıp bilginlerini ve rahiplerini rablar (ilahlar) edindiler ve Meryem oğlu Mesih'i de. Oysa onlar, tek olan bir İlah'a ibadet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka İlah yoktur. O, bunların şirk koştukları şeylerden Yücedir. (Tevbe Suresi, 31)

Allah'a iftira ederek O'nun adına hükümler uyduran ve bunlara tabi olanlardan oluşan bu müşrik topluluğunun genel mantık ve zihniyetlerini tarif eden ayetlerden bazıları şöyledir:

Yine bunun gibi onların ortakları, müşriklerden çoğuna çocuklarını öldürmeyi süslü gösterdiler. Hem onları helake düşürmek, hem kendi aleyhlerinde dinlerini karmakarışık kılmak için. Allah dileseydi bunu yapmazlardı; sen onları ve düzmekte oldukları iftiraları bırak. Ve kendi zanlarınca dediler ki: "Bu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır. Onları bizim dilediklerimiz dışında başkası yiyemez. (Şu) Hayvanların da sırtları haram kılınmıştır." Öyle hayvanlar vardır ki, -O'na iftira etmek suretiyle-

üzerlerinde Allah'ın ismini anmazlar. Yalan yere iftira düzmekte olduklarından dolayı O, cezalarını verecektir. Bir de dediler ki: "Bu hayvanların karınlarında olan, yalnızca bizim erkeklerimize aittir, eşlerimize ise haramdır. Eğer o, ölü doğarsa onlar da bunda ortaktırlar." Allah, (bu) düzmelerinin cezasını verecektir. Şüphesiz O, hüküm sahibi olandır, bilendir. Çocuklarını hiçbir bilgiye dayanmaksızın akılsızca öldürenler ile Allah'a karşı yalan yere iftira düzüp Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiklerini haram kılanlar elbette hüsrana uğramışlardır. Onlar, gerçekten şaşırıp sapmışlardır ve doğru yolu bulamamışlardır. (Enam Suresi, 137-140)

Yukarıdaki ayetlerde, müşriklerin Allah'ın bildirmediği kanunlar öne sürerek Allah'ın nimetlerini haram kılmaya, Allah'ın helal kıldığı rızıkları, nimetleri yasaklamaya eğilimli oldukları görülür. Bunların ağırlıklı olarak yasakçı, dini zorlaştırıcı bir zihniyete sahip oldukları da göze çarpmaktadır. Ayetlerde özellikle bildirilen bir konu da, söz konusu müşriklerin bunlarla Allah'a iftira ettikleridir. Buradan da anlaşıldığı gibi, bu kimselerin Allah adına ortaya çıktıkları çok net bir gerçektir. Zaten ilk ayette de dinde karmaşa çıkardıkları belirtilmektedir. Bunların Allah'ın izin vermediği ve razı olmadığı bambaşka bir din kurdukları bir başka ayette şöyle bildirilir:

Yoksa onların birtakım ortakları mı var ki, Allah'ın izin vermediği şeyleri, dinden kendilerine teşri ettiler (bir şeriat kıldılar)? Eğer o fasıl kelimesi olmasaydı, elbette aralarında hüküm verilirdi. Gerçekten zalimler için acı bir azap vardır. (Şura Suresi, 21)

Bunlar kendilerini ne kadar dindar görseler de gerçekte Allah Katında müşriktirler. Kuran'da müşriklerin nesiller boyu aynı sapkın anlayışı sürdürdükleri ve aynı zihniyeti birbirlerine aktardıkları bildirilmektedir:

Şirk koşanlar diyecekler ki: "Allah dileseydi ne biz şirk koşardık, ne atalarımız ve hiçbir şeyi de haram kılmazdık." Onlardan öncekiler de, bizim zorlu-azabımızı tadıncaya kadar böyle yalanladılar. De ki: "Sizin yanınızda, bize çıkarabileceğiniz bir ilim mi var? Siz ancak zanna uymaktasınız ve siz ancak "zan ve tahminle yalan söylersiniz." (Enam Suresi, 148)

Ayetten de anlaşıldığı gibi müşrikler Allah'tan gelen kesin belgeleri bir yana bırakarak, zan ve tahminle hareket etmektedirler. Müşriklerin

Kuran'da haber verilen dini bırakıp da atalarından, yani babalarından veya dedelerinden öğrendikleri çarpık bir dini benimsedikleri başka ayetlerde de şöyle belirtilmektedir:

Hayır; dediler ki: "Gerçekten atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk ve doğrusu biz onların izleri (eserleri) üstünde doğru olana yönelmiş (kimse)leriz." İşte böyle, senden önce de bir memlekete bir elçi göndermiş olmayalım, mutlaka onun 'refah içinde şımarıp azan önde gelenleri' demişlerdir: "Gerçekten biz, atalarımızı bir ümmet (din) üzerinde bulduk ve doğrusu biz, onların izlerine (eserlerine) uymuş kimseleriz." Demiştir: "Ben size atalarınızı üstünde bulduğunuz şeyden daha doğru olanını getirmiş olsam da mı?" Onlar da demişlerdi ki: "Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeye karşı kafir olanlarız." (Zuhruf Suresi, 22-24)

Atalarının dinine körü körüne uymakta kararlı olan müşriklerin laf anlamaz, tutucu ve bağnaz yapıları daha başka pek çok ayette tarif edilir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Ne zaman onlara: "Allah'ın indirdiklerine uyun" denilse, onlar: "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye (geleneğe) uyarız" derler. Ya atalarının aklı bir şeye ermez ve doğru yolu da bulamamış idiyseler? (Bakara Suresi, 170)

Onlara: "Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin" denildiğinde, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter" derler. Ya ataları bir şey bilmiyor ve hidayete ermiyor idilerse? (Maide Suresi, 104)

Onlar, 'çirkin bir hayasızlık' işlediklerinde: "biz atalarımızı bunun üzerinde bulduk. Allah bunu bize emretti" derler. De ki: "Şüphesiz Allah, 'çirkin hayasızlıkları' emretmez. Bilmediğiniz bir şeyi Allah'a karşı mı söylüyorsunuz?" (Araf Suresi, 28)

Buraya kadar incelediğimiz ayetlerden çıkan sonuca göre, müşriklerin doğru yoldan sapmalarının nedeni Kuran'ı ve sünneti temel almamalarıdır. Onlar, Allah'ın kitabı ve Peygamberimiz (sav)'in hadisleri yerine atalarının izlerini, eserlerini, onlardan din adına öğrendikleri batıl kuralları benimser ve uygulamaya çalışırlar. Allah'ın helal kıldığı şeyleri ataları haram kılmışsa, onlar da haram kabul ederler. Allah'ın farz kılmadığı fakat atalarının din adına farz kıldığı şeyleri yerine getirmeye çalışırlar. Ancak insanın atalarına uymasının gerçek imanla hiçbir ilgisi yoktur. Allah'tan

korkan ve O'nun rızasını arayan bir insan, atalarının geleneğini muhafaza etmekle değil, sadece ve sadece Kuran ve Peygamberimiz (sav) vasıtasıyla bildirdiği emirlerini uygulamakla yükümlüdür.

Sosyal bir sınıf olarak müşrikler

Müşriklerle ilgili Kuran ayetlerini incelediğimizde, kendileri sahte bir din oluşturarak şirk koşanların sosyal bir zümre olarak ele alındığını görürüz. Kuran'da genel anlamda şirk koşmak ve müşriklik anlatılırken kimi yerlerde "müşrikler" özel ismi altında müstakil bir toplum kesiminden bahsedilir. Bunlar ortak özelliklere, inanç ve yapıya sahip sosyal bir zümredir. Bunlar, diğer dinlere mensup müşriklerden ayrı bir kategori olarak anılırlar. Bir ayette Allah şöyle buyurur:

Gerçekten iman edenler, Yahudiler, yıldıza tapanlar (Sabii) Hıristiyanlar, ateşe tapanlar (Mecusi) ve şirk koşanlar; şüphesiz Allah, kıyamet günü aralarını ayıracaktır. Doğrusu Allah, herşeyin üzerinde şahid olandır. (Hac Suresi, 17)

Peygamber Efendimiz (sav) dönemine baktığımızda bu müşriklerin karakterlerini ve ahlak bozukluklarını kolayca anlayabiliriz. O dönemde Hz. İbrahim'e vahy edilen hak dinden saparak şirke dayalı bir inanç ve ibadet sistemini benimsemiş bir Arap toplumu vardı. Bunlar putlara tapıyorlardı fakat Allah'ı inkar etmiyorlardı. Allah'ın varlığını biliyor, ancak kendi uydurdukları birtakım putları da akılsızca Allah'la bir tutuyor (Allah'ı tenzih ederiz), O'na ortak koşuyorlardı. Hatta bu putları kendilerince aracı kılarak bunların Allah Katında kendileri için şefaatçi olacakları gibi batıl bir inanca sahiplerdi. Bir ayette müşriklerin bu çarpık inançları şöyle tarif edilir:

Allah'ı bırakıp kendilerine zarar vermeyecek ve yararları dokunmayacak şeylere kulluk ederler ve: "Bunlar Allah Katında bizim şefaatçilerimizdir" derler. De ki: "Siz, Allah'a, göklerde ve yerde bilmediği bir şey mi haber veriyorsunuz? O, sizin şirk koştuklarınızdan uzak ve Yücedir." (Yunus Suresi, 18)

Bu müşriklerin hac yaptıklarını, hacıları ağırladıklarını, Kabe'yi ziyaret ettiklerini, namaz kıldıklarını, Allah için harcamada bulunduklarını yine Kuran'dan öğrenmekteyiz. Bunlar kendilerini dindar, Allah Katında makbul kimseler olarak tanıtırlardı. Ancak ibadetlerini yalnızca Allah'a halis kılmadıkları, şirk zihniyeti içinde yaptıkları için bunlar kendilerine bir fayda sağlamamıştı. Kendilerini ne kadar dindar, ne kadar üstün, ne kadar

Allah'a yakın saysalar da Allah onların Mescid-i Haram'a girmelerini yasaklamıştı. Bunu haber veren ayet şöyledir:

Ey iman edenler, müşrikler ancak bir pisliktirler; öyleyse bu yıllarından sonra artık Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer ihtiyaç içinde kalmaktan korkarsanız, Allah dilerse sizi Kendi fazlından zengin kılar. Şüphesiz Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 28)

Kuran her devre hitap ettiği için, bu ayetlerin günümüze bakan hikmetlerini de görebilmek gerekir. Nitekim müşriklerle ilgili ayetlerde hak dini bozmaya yeltenerek, din adına ortaya bir şirk dini çıkarıp sonra buna uyanların ve diğer insanları da buna davet edenlerin tutum ve zihniyetleri açıkça tarif edilmektedir. Dolayısıyla bugün de benzer tutum ve zihniyete sahip olanların, uydurulmuş bir şirk dinini uygulayanların, ayetlerin genel tanım ve tarifine girdikleri açıktır. Gerçekten de din adına pek çok sapkın inanışın yaygın olduğu bazı toplumlarda, Allah adına dinde hüküm koyan, helaller, haramlar, farzlar, yasaklar öne sürenler ve bunlara tabi olanlar, ayetlerde tarif edilen, "Allah'a karşı yalan yere iftira düzen", "Allah'ın indirdiğine değil de atalarına uyan", "Allah'a karşı bilmedikleri şeyleri söyleyen" bir müşrik kesimini oluştururlar.

Üstelik bu müşrik kesime mensup olanlar kendilerini dinsiz olarak görmemekte, hatta tersine, dine asıl kendilerinin sahip çıktığını, gerçek dindarların kendileri olduğunu öne sürmektedirler. Bu yüzden tarih boyunca, hak dini bozmaya çalışarak şirke sapan toplumlar, kendilerini doğru yola, halis dine döndürmek için gönderilen elçileri kendi düşük akıllarınca sapkın, kendilerini ise dinlerinde kararlı kimseler olarak görmüşlerdir. Hatta birçok kavim elçilerini "Allah'a karşı yalan düzüp uyduran" kişiler olmak gibi akıl dışı bir ithamlasuçlamıştır. (Müminun Suresi, 78; Sebe Suresi, 8) Aynı suçlama Peygamberimiz (sav)'e dahi yapılmıştır. (Şura Suresi, 24)

Başka ayetlerde, "dine sahip çıkma" iddiasıyla yola çıkan ve bu şekilde elçilere iftira eden müşriklerden şöyle söz edilir:

İçlerinden kendilerine bir uyarıcının gelmesine şaştılar. Kâfirler dedi ki: "Bu, yalan söyleyen bir büyücüdür." "İlahları bir tek ilah mı yaptı? Doğrusu bu, şaşırtıcı bir şey." Onlardan önde gelen bir grup: "Yürüyün, ilahlarınıza karşı (bağlılıkta) kararlı olun; çünkü asıl istenen budur" diye çekip gitti. "Biz bunu, diğer dinde işitmedik, bu, içi boş bir uydurmadan başkası değildir." "Zikir

(Kur'an), içimizden ona mı indirildi?" Hayır, onlar Benim zikrimden bir kuşku içindedirler. Hayır, onlar henüz Benim azabımı tatmamışlardır. (Sad Suresi, 4-8)

Söz konusu kişiler, doğru yolda olduklarına dair kendilerini kandırarak inandırmışlardır. Hatta ahiret gününde şirk koştukları kendilerine haber verildiği zaman müşrik olduklarını kabullenmek istemezler. Onların bu durumları ayetlerde şöyle bildirilmiştir:

Onların tümünü toplayacağımız gün; sonra şirk koşanlara diyeceğiz ki: "Nerede (o bir şey) sanıp da ortak koştuklarınız?" Sonra onların: "Rabbimiz olan Allah'a and olsun ki, biz müşriklerden değildik" demelerinden başka bir fitneleri olmadı. (Enam Suresi, 22-23)

Ayetlerden de anlaşıldığı gibi, şirk koşulmasının temelinde, Allah'ın indirdiği hükümleri değil de, din adına uydurulmuş olan hükümleri benimsemek yatar. Kuran'ı ve sünneti rehber edinmeyen bir kimsenin şirke düşmesinin sebebi yalnızca bu yanlış tutumdan kaynaklanmamaktadır. Bu kimse herşeyden önce Allah'ı, Kuran'da tanıtıldığı gibi tanıyıp takdir edemediği için şirke saplanmıştır. O hurafelere, uydurma hikayelere dayanan batıl bir inancı vardır. Bu inancını Allah'a eş koşar. Allah'a olan sevgi ve saygı anlayışının da Kuran'da tarif edilenle hiç alakası yoktur. Oysa Allah Kuran'da Kendisi'ni insanlara tanıtmıştır. Dolayısıyla Allah'ı takdir edebilmenin ve dini gerçekten anlayabilmenin en güzel yolu Kuran'ı ve sünneti rehber edinmektir. Kuran'da herşeyin açıklandığı ve Kuran'ın Müslümanlara nimet olduğu şöyle bildirilmektedir:

... Biz Kitabı sana, herşeyin açıklayıcısı, Müslümanlara bir hidayet, bir rahmet ve bir müjde olarak indirdik. (Nahl Suresi, 89)

MÜŞRİKLERİN ÖZELLİKLERİ

Sözünü ettiğimiz müşrik kitlesinin en büyük ortak özelliklerinden birisi "taassup"tur. Taassup, insanın düşünce ve davranışlarını, geçerli, mantıklı ve akılcı hiçbir delile dayanmaksızın uydurulmuş birtakım yasak, prensip ve yaptırımlara göre kısıtlaması, hayatını bunlara göre düzenlemesidir. Taassup din için söz konusu olduğunda ise, kişinin dinin gerçek ve geçerli kaynağını bırakarak, "zan ve tahmin"e dayalı düzmece kural ve prensiplere uyması akla gelir. Halk arasında, çoğunlukla yanlış olarak dindar Müslümanlar için kullanılan bu deyim, gerçekte din dışı birtakım hükümlere, emir ve yasaklara, din adına tabi olan müşrikleri tam anlamıyla tanımlar. Zaten taassup, müşriği böyle batıl bir dini benimsemeye yönelten en önemli etkendir. Çünkü nefsin, pek çok olumsuz haslete olduğu gibi taassuba karşı da bir eğilimi vardır.

Müşrik için böyle bir taassubu yaşamak ve onun savunuculuğunu yapmak, doğru yolu benimsemekten daha çekici gelir. Bundan kendince mistik bir zevk alır.

Müşrikler "taassup" üzerine kurulu dinlerini, garip semboller, kıyafetler ve ritüellerle doldururlar, çünkü bunlar büyük bir gösteriş aracıdır. Bunlar sayesinde çok dindar ve takva insanlar olarak bilinir, toplumda prestij elde etmeyi umarlar. Ama taassup müşriklerin dışarı karşı kullandıkları bir takva alameti olmasının ötesinde içten içe kendilerini tatmin eden batıl bir yapıdır. Çünkü bu tip insanların çarpık mantıklarına dinin özü, gerçeği ya da daha açık bir deyimle Allah Katından indiği hali yetmemektedir. Dinin kolay bir şekilde yaşanabiliyor oluşu, dinde aklın, ferasetin hakim olması onların sapkın mantıklarının kabullenemediği bir durumdur. Onlar ancak zor bir din yaşarlarsa, insanlara da bunu gösterebilirlerse rahatlarlar. Kişinin yaptıklarını yalnızca Allah'ın bilmesinin yeterli olması onları huzursuz eder. Böyle bir yapı ihlaslı yani samimi olmayı gerektirdiği için bunu yaşayamaz, gösterişi tercih ederler.

Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, Allah'ın insanlara rahmetinin bir sonucu olarak müşrikler, kendilerinden önceki dinlere mensup müşriklerin aksine, Allah'ın son kitabı olan Kuran-ı Kerim'in tek kelimesini bile değiştirememişlerdir. Kuran'dan sonra başka kitap indirilmeyeceği, başka din gelmeyeceği ve kıyamete kadar Kuran'ın geçerli olacağı Peygamberimiz (sav) tarafından da bildirilmiştir. Kuran'ı Allah korumuştur, koruyacaktır, bunu da yine Kuran'da Allah vaat etmiştir. Bu yüzden dinini gereği gibi açık ve detaylı bir biçimde öğrenmek isteyen samimi her insan

için yol açıktır; Kuran ve Peygamber Efendimiz (sav)'in Kuran'a uygun örnek yaşamı rehberdir.

Müşrik ise, insanları Kuran'dan uzak tutacak her türlü batıl inancı savunur. Getirdiği delillerin hiçbiri Kuran'a uygun değildir. Ayette belirtildiği gibi, zan ve tahminle yalan söyler. Allah hakkında birtakım zanlar besler. Tüm bu şüphelerinin verdiği bir güvensizlik ve eziklik içindedir. Kimi zaman da kendine güvenini ve kararlılığını saldırganlığı, küstahlığı, alaycılığı ve pervasızlığıyla yeniden kazanmaya çalışır.

Müşrik aynı zamanda cahildir. Ciltler dolusu kitabı ezbere bilse de cehaletten kurtulamaz. Kuran'ın ve hadislerin nuruyla aydınlanmadığı için cahildir. Herşeyden önce Allah'ı gereği gibi tanıyamaz, Kuran'da Allah'ın Kendisi'ni bildirdiği gibi bilemez. Batıl dininin kendisine tanıttığı çok farklı bir sahte ilaha tapar. Kuran'da bahsedilen gerçekleri göz ardı eder.

Bu cehaleti ve akılsızlığı hareketlerine, davranışlarına ve konuşmalarına da yansır. Kuran'ı anlamamış olması, hadisleri kavrayamaması, cehaleti, Kuran'da tarif edilen anlamdaki akla sahip olmayışı ve mantık örgüsündeki bozukluklar sürekli olarak diğer insanlar karşısında küçük düşmesine yol açar. Batıl bir dine bağlı olduğu için bunu akılcı bir biçimde savunamaz.

Müşrik, Allah'a doğrudan yönelemez; Rabbimiz ile samimi bir yakınlık kuramaz, çünkü kalbi kaskatıdır. Allah'a karşı yakınlık ve bağlılık hissetmez, yalnızca kendini kandırır. Allah'ın adı dilindedir fakat kalbinde değildir. Allah'a ulaşmak için kendince aracılar tayin eder. Bu aracıların rızasını kazanmayı yeterli görür. Oysa bu aracılar onu Allah'tan daha çok uzaklaştırır, şirkini arttırır. Müşriklerin Allah Katında şefaatçi sanarak sahte ilahlarını nasıl putlaştırdıkları ve bunların Allah Katında hiçbir geçerliliklerinin olmadığı Kuran'da şöyle bildirilir:

Allah'ı bırakıp kendilerine zarar vermeyecek ve yararları dokunmayacak şeylere kulluk ederler ve: "Bunlar Allah Katında bizim şefaatçilerimizdir" derler. De ki: "Siz, Allah'a, göklerde ve yerde bilmediği bir şey mi haber veriyorsunuz? O, sizin şirk koştuklarınızdan uzak ve Yücedir." (Yunus Suresi, 18)

Müşrik Kuran'dan uzak olduğu için, Kuran ahlakından da uzaktır. Hal ve hareketlerinde, tavır ve konuşmalarında Kuran'a ve sünnete uygun olmayan bir model izlenir. Kuran'ı okumadığı, okusa da müşrik zihniyetiyle doğru anlayamadığı için Allah'ın Kuran'da müminlere sunduğu bütün nimetlerden, bütün ilimlerden, bütün ahlaki güzelliklerden, manevi üstünlüklerden mahrum kalır. Üstünlükler şöyle dursun her türlü

ahlaksızlığa, sahtekarlığa da oldukça yatkındır. Darda kaldığında ya da nefsinin arzu ve istekleri ile çatıştığında bir mazeret öne sürerek, vicdanını bastırarak her türlü sınırı çiğneyebilir.

Allah'a şirk koşan insanın bir diğer özelliği de cimri olmasıdır. Bir ayette, müminlerin ihtiyaçlarından arta kalanlarını infak etmeleri bildirilirken, müşrikler mallarının ancak çok cüzi bir miktarını, onu da çoğunlukla gösteriş maksadıyla ellerinden çıkarırlar. Malı, parayı yığıp biriktirmek en büyük tutkularından biridir. Hatta harcamaktansa biriktirmek nefislerine daha hoş gelir. Gerçek imana sahip olmadıkları, dolayısıyla Allah'a güven ve tevekkülleri olmadığı için gelecek korkusu içinde yaşarlar.

Müşrik bir insan sürekli istikbaline yönelik yatırımlar yapar. Elbette insan akılcı davranıp, geleceği de düşünebilir, ama bunu bir hırs, ihtiras haline getirmek ve tevekkülsüz bir üslup ve tavır içine girmek son derece çirkindir. Bu, aynı zamanda kişinin imanının, Allah'ı kavrayışının eksikliğini de ortaya koymaktadır. Allah'a güveni tam olan, rızkı verenin Allah olduğunu bilen bir insanın dünyaya yönelik bu derece hırs yapması söz konusu dahi olamaz.

Bununla birlikte kıskançlık, hırs ve bencillik gibi kötü ahlak özellikleri de müşrik yapıdaki bir insanın karakter ve şahsiyetinin temelini oluşturur. Bu tip insanlar estetikten, sanattan ve incelikten yoksundurlar. Tavır ve hareketleri de estetik ve incelikten uzaktır. Diğer insanlara karşı son derece kaba davranırlar. Üstelik böyle olmalarını da kendilerince bir üstünlük alameti olarak göstermeye çalışırlar.

Müşriklerin bir diğer özelliği de korkak olmalarıdır. Müşrikler, özellikle samimi müminlere karşı sebebini bilemedikleri bir korku içindedirler. Bu, Allah'ın, şirk koşmalarından dolayı onların kalplerinde yarattığı bir korkudur. Ayette bu durum şöyle belirtilir:

Kendisi hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi Allah'a ortak koştuklarından dolayı küfredenlerin kalplerine korku salacağız. Onların barınma yerleri ateştir. Zalimlerin konaklama yeri ne kötüdür. (Al-i İmran Suresi,151)

Bundan başka müşrikler bedbaht ve karamsar bir ruh haline sahiptirler. Şirk koştukları için sıkıntılar, belalar, zorluklar, terslikler peşlerini bırakmaz. Bunlar onların azap ve aşağılanmalarının dünyadaki başlangıcıdır. Başlarından eksilmeyen bu belalardan ötürü bilinçaltlarında, Allah'a karşı akılsızca gizli bir isyan duyarlar. Fakat buna rağmen batıl dinlerinden de vazgeçmezler. Çünkü yaşam tarzlarını, aile yapılarını,

çevrelerini, sosyal ve ticari ilişkilerini bu batıl dinlerinin üzerine kurmuşlardır. Bu düzeni terk etmek kolay kolay işlerine gelmez.

Müşriklerin en önemli özelliklerinden birisi de pis olmalarıdır. Tevbe Suresi'nin 27. ayetinde, "müşrikler ancak bir pisliktirler..." ifadesiyle onların her yönüyle, maddi ve manevi bir bütün olarak pislik içinde olduklarına işaret edilmektedir. Manevi pisliklerinin yanısıra maddi pislikleri de müşriklerin oldukça karakteristik özelliklerindendir. Gerek bedenleri, gerek giysileri, gerekse yaşadıkları ortamlar neredeyse sağlıklarına, vücutlarına zarar verecek derecede pistir. Gerçek manada, akılcı bir temizlikten haberleri yoktur.

Beslenmeleri de akılcı olmadığı ve çeşitli batıl inançlara ve hurafelere dayalı bir şekil ve zihniyet içerdiği için, kimi zaman yetersiz ve dengesiz beslenmeden kaynaklanan bedensel ve zihinsel gelişme bozuklukları görülebilir.

Müşriğin akıl sağlığı da yerinde değildir. Hayatı boyunca şirk sisteminden kaynaklanan olumsuz, sağlıksız yaşam tarzı onun zihinsel gelişimini ve beyinsel fonksiyonlarını da olumsuz yönde etkiler.

Bunların yanı sıra müşriğin yargı ve muhakemesi bozuktur. Konuşma ve davranışları dengesiz ve tutarsız, akıldan uzaktır. İnişli çıkışlı, istikrarsız bir ruh haline sahiptir. Sakinken birdenbire heyecanlanır, saldırganlık derecesine varan ani çıkışlar yapar. Yüksek ve bozulmuş bir ses tonuyla rahatsız edici bir biçimde konuşur.

Ancak içinde bulundukları bu kötü durumun şuuruna da tam anlamıyla varamazlar. Çünkü Kuran'da, Allah'ın zikrini görmezden gelen kimselerin üzerini şeytanların kabukla bağlayacakları, bunların da kendilerini doğru yolda sanacakları haber verilir. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Kim Rahman'ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz bir şeytana onun 'üzerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur.

Gerçekten bunlar (bu şeytanlar), onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar. (Zuhruf Suresi, 36-37)

Nitekim müşrik bir insan içinde bulunduğu durum kendisine anlatıldığında da, çoğu zaman samimi yaklaşmadığı için anlamaz, anlamak da istemez. Bu konuda yazılanları okusa bile üstüne alınmaz, konunun doğrudan muhatabı olduğunu fark etmez, fark etse de anlamazlıktan gelir. Tüm tarifler kendisini işaret etse bile kendine kondurmaz, şirki dışarıda arar.

Ancak, samimi oldukları halde cehalet nedeniyle başlangıçta böyle bir yanlış anlayışa düşenler, gerçekleri öğrenince vicdanlarına başvurur, tevbe ederek doğru yola yönelerek, kurtulabilirler. Gerçek müşrik karakteri taşımadıkları halde, bilgisizlikleri nedeniyle müşriklere tabi olan kimselere, samimiyetleri ve halis niyetleri nedeniyle Allah'ın hidayet nasip etmesi umulur. İşte bu kitabın bir amacı da bu tür samimi niyetli, vicdanlı kimselere, hatalarını ve eksiklerini fark ettirmek, içinde bulundukları karanlık hakkında onları bilgilendirmek ve tevbe ederek Allah'ın halis dinine girmelerine vesile olmaktır.

Yoksa Allah gözlerindeki, kulaklarındaki ve kalplerindeki örtüyü kaldırmadıkça, burada anlatılanlardan gerçek bir müşriğin vicdanının harekete geçmesi, hidayete ermesi beklenemez. Bu kitabı alıp okuduğu halde kendi durumunu fark edememesi, kendini müstağni görmesi de Allah'ın mucizelerindendir. Elbette ki güzel olan ve beklenen sonuç tüm bu anlatılanların, müşrik sistemi içinde yaşayan insanların vicdanına hitap etmesi ve hidayetlerine vesile olmasıdır. Unutmamak gerekir ki kalpler Allah'ın elindedir. Şayet kişi samimi yaklaşır, tevbe eder, içinde bulunduğu durumu fark eder ve Allah'tan hidayet isterse Allah'ın o kişiye inşaAllah icabet eder.

Bu nedenle böylesine büyük bir tehlikeye, Allah'ın böylesine çirkin gösterdiği bir sisteme karşı dikkatli olmak gerekir. Yapılması gereken şey ise insanın böyle bir tehlikeyi en baştan reddederek, kendinden uzak görmesi yerine, potansiyel olarak olabileceğini düşünüp, bu gözle kendisini, içinde bulunduğu sistemi, bakış açısını ve dine yaklaşımını gözden geçirmesidir. İnsanın hatalarını anlayıp düzeltmesi ayıp değildir; tam tersine samimiyet göstergesidir, Allah korkusunun olduğuna delildir.

Buraya kadar gördüğümüz gibi, Kuran'ı ve Peygamber Efendimiz (sav)'in sünnetini terk ederek, hurafeleri, sapkın uygulamaları, batıl inançları yaşamak insanı, doğru yola yöneltmek şöyle dursun, fitnenin ve şirkin tam ortasına sürükler. Bu nedenle, tek çare yegane çıkar yol olan Ehl-i Sünnet mezhebinin yoluna, Kuran'ın yoluna sıkı sıkıya sarılmaktır. Elbette pek çok sapkın görüş ve uygulama kendini hak gösterebilmek amacıyla Kuran ve sünnet adına ortaya çıkacağından bunlara karşı da son derece uyanık olunmalı, Kuran'ın ve sünnetin rehberliğinden uzaklaşılmamalıdır.

ŞİRKİN İKİ TEMEL SEBEBİ

İnsanları şirke sürükleyen iki önemli neden vardır. Bunlar cehalet ve samimiyetsizliktir. İnsanın şirkten kurtulması ve şirke sapmaması için öncelikle gerekli ve yeterli imani bilgiye sahip olması, daha sonra da samimiyetsizlikten şiddetle kaçınması gerekir.

Cehalet

Allah'ın Kuran'da haber verdiği etkenlerin en önemlilerinden birisi din ahlakı konusundaki cehalettir. Bir ayette şirk koşanların bilgisiz bir topluluk olduğu şöyle bildirilmektedir:

Eğer müşriklerden biri, senden 'aman isterse', ona aman ver; öyle ki Allah'ın sözünü dinlemiş olsun, sonra onu 'güvenlik içinde olacağı yere ulaştır.' Bu, onların elbette bilmeyen bir topluluk olmaları nedeniyledir. (Tevbe Suresi, 6)

Halis imanın şartı olan bilgiye insan ancak Kuran ve hadisler sayesinde ulaşabilir. Kuran'da insanlara tevhidin ne demek olduğu açıkça bildirilmiştir. Allah'tan başka ilah olmadığı, putların neler olduğu, katıksız bir imanın nasıl olması gerektiği, Allah'ın razı olduğu tavır, davranış ve zihniyetin nasıl olduğu, nelerin, nasıl bir düşünce ve davranış biçiminin şirke yol açabileceği, nefsin tuzakları, şeytanın hileleri, sakınılması gereken tutum ve davranışlar tek tek, ince ince tarif edilmiştir. Peygamber Efendimiz (sav) de hayatı boyunca tüm bu gerçekleri detaylı olarak açıklamıştır.

Bu arada sözünü ettiğimiz öğrenmenin, elbette ki sadece bir bilgi artırma olmadığını vurgulamak gerekir. Kuran'da dikkat çekilen bilgi, yani "ilim", insanın kalbini etkileyen, onun aklını ve vicdanını harekete geçiren

bir bilgidir. Eğer bu tür bir kavrama olmaz da, insan Kuran'da anlatılanları sadece bilgi olarak öğrenirse, bunun yararı olmayabilir.

Kuran'da Allah'ın birliğini, O'ndan başka İlah olmadığını haber veren, ayrıca şirk konusu ve şirk koşanların durumları hakkında çok sayıda ayet bulunur. Bu konuların sık sık vurgulanması ve en ince detaylarıyla tarif edilmesi, bu konuların kavranmasının insanlar için ne kadar hayati bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Kuran'ı gereği gibi okuyup düşünmemiş bir insanın ise elbette bu temel gerçekleri bilmesi mümkün değildir. Bu kimse Kuran'da ifade edildiği gibi "cahil"dir.

Böyle bir kimsenin durumu, Kuran indirilmeden önce dinden imandan haberi olmadan yaşayan müşrik toplumunun durumundan farksızdır. Kuran'ın indirilmesinden önceki dönem, ayetlerde bilgisizliğin, cahilliğin hakim olduğu dönem anlamına gelen "cahiliye" olarak tanımlanır. Ancak Kuran indirildiği halde Kuran'a uymayan bir kimse, isterse aradan 1400 sene geçsin hala bir cahiliye ferdidir. Daha da ötesi, Kuran yanı başında durmasına rağmen, onun ilettiği doğru yola tabi olmadığı için cehaletinden ve şirkinden dolayı hiçbir mazereti ve özürü de olamaz. Bu kişi isterse babadan, dededen kalma kulaktan dolma bilgilerle, hurafelerle dindar olduğunu iddia etsin, Kuran ahlakını yaşamadığı sürece cahildir ve Kuran'da kastedilen imana ve anlayışa henüz kavuşamamıştır. Allah'ın indirdiğine ve elçiye uymayıp da, atalarının yoluna uyanlar aslında bilgisizlik ve sapkınlık üzerine kurulu bir anlayışa tabidirler. Bu gerçeğe Allah Kuran'da şöyle dikkat çeker:

Onlara: "Allah'ın indirdiğine ve elçiye gelin" denildiğinde, "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter" derler. Ya ataları bir şey bilmiyor ve hidayete ermiyor idilerse? (Maide Suresi, 104)

Kuran'da birçok peygamberin, şirk koşan kavimlerinin cahil olarak nitelendirildiklerini görürüz. Bu da bize cehaletin gerçekten de şirkin temelindeki çok önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Konuyla ilgili ayetlerden birkaçı şöyledir:

İsrailoğullarını denizden geçirdik. Putları önünde bel büküp eğilmekte olan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları gibi, sen de bize bir ilah yap." O: "siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz" dedi. (Araf Suresi, 138)

Ad'ın kardeşini hatırla; onun önünden ve ardından nice uyarıcılar gelip geçmişti; hani o, Ahkaf'taki kavmini: "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, gerçekten ben, sizin için büyük bir günün azabından korkarım" diye uyarmıştı. Dediler ki: "Sen, bizi ilahlarımızdan çevirmek için mi bize geldin? Şu halde eğer doğru söylüyorsan, tehdit ettiğin şeyi, bize getir." Dedi ki: "İlim ancak Allah Katındadır. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum; ancak sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum." (Ahkaf Suresi, 21-23)

Yukarıdaki ayetlerde bahsedilen "cahillik etme" kavramında çok hikmetli bir anlam vardır. Şöyle ki, ayetlerde kullanıldığı manayla cahillik etmek yalnızca bilmemeyi değil, bildiği, gerçekleri görüp tanıdığı halde anlamazlıktan gelmeyi de içine almaktadır. Hz. Musa'yı ve ona indirilen Tevrat'ı bilen, Hz. Musa'nın tebliğine, onun Firavun'la olan mücadelesine tanık olan İsrailoğulları'ndan bazılarının durumu buna bir örnektir. İsrailoğulları içinden bir kısım insan, bunca ilme kavuştuktan sonra, hiçbir şey bilmiyorlarmış gibi Allah'tan başka ilah istemişler (Allah'ı tenzih ederiz), üstelik bu taleplerini de Hz. Musa'ya söyleyebilmişlerdir. Bu, oldukça şaşırtıcı ve ibret verici bir durumdur. Buradan da, cahillikten kurtulmanın yolunun bilgi edinmenin ötesinde, kalbe sindirilmiş, kalpte etki uyandıran, düşünce ve davranışlara yansıyan bir ilmi kavramak olduğunu anlıyoruz.

Nitekim şirke düşerek sapmış olan bazı eski kavimlerin, özellikle de İsrailoğulları'ndan bazı kimselerin -samimi olanları tenzih ederiz- hatası buradadır. Ellerinde büyük bir bilgi bulunmasına, dahası bu bilgiyi çok iyi öğrenmiş olmalarına karşın, yine de sapmışlardır. Bu nedenle Kuran'da böyle davranan kişiler "kitap yüklü eşekler" olarak tanımlanır. Allah'ın ayette bildirdiği gibi; "Kendilerine Tevrat yükletilip de sonra onu yüklenmemiş olanların durumu, koskoca kitap yükü taşıyan eşeğin durumu gibidir". (Cuma Suresi, 5)

Kuran'da bazı Yahudilerden söz edilirken ayrıca, "Onlardan bir bölümü, Allah'ın sözünü işitiyor, akıl erdirdikten sonra, bile bile değiştiriyorlardı" (Bakara Suresi, 75) şeklinde de haber verilmektedir. Bu da bilgiye sahip olmanın tek başına yeterli olmadığını, bir de bu bilgiyi gerçekten Allah korkusuyla değerlendirecek samimi bir kalbin gerekli olduğunu gösterir.

Böylece, şirkten arınmış halis bir imana sahip olmanın bir diğer önemli şartı görülmektedir: "Samimiyet". Doğal olarak bunun tersi olan "samimiyetsizlik" de kişiyi şirke sürükleyen etkenlerden birisi olmuş olur.

Samimiyetsizlik

Burada samimiyetsizlikten kastettiğimiz, insanın gerçekleri gördüğü, öğrendiği halde, nefsinin dünyevi çıkarlarını gözetmek uğruna gerçeklere uymaması, hatta bunların tam tersine hareket etmesidir. Kuran'ı gereği gibi okuyan, akla ve vicdana sahip olan bir kimse Allah'ın hoşnut olacağı tavır ve ahlak biçiminin nasıl olması gerektiğini görür ve anlar. Ancak, samimiyeti derecesinde bu anladığına uyabilir ve hayatını buna göre şekillendirebilir.

Samimiyetsiz insan bazı küçük hesaplar ve menfaatler uğruna, bildiği doğruları bir kalemde terk edebilir. Hevasının, yani nefsinin istek ve arzularının, hırs ve ihtiraslarının peşinden gider. Allah'ın sınırlarını aşar, emirlerini göz ardı eder. Kısaca dünyaya meyleder, ahiretini ise çok ucuz bir karşılığa satar.

Unutmamak gerekir ki insan Allah'ın emirleri ile nefsinin emirleri arasında bir tercih yapmak söz konusu olduğunda nefsine tabi olursa nefsini Allah'a şirk koşmuş olur. Bu tutumundan vazgeçip tevbe etmedikçe de şirkten arınamaz. İsterse nefsiyle çatışmayan diğer konulara son derece titizlik göstersin yine de bu durum değişmez. Örneğin bir insan dıştan bakıldığında çok ibadet ediyor gibi görünebilir, gerçekten bazı ibadetleri yapıyor da olabilir. Ancak bu kişi bile bile Allah'ın tek bir hükmünü umursamazlıktan geliyorsa örneğin 5 vakit namazını kılmıyorsa, bu noktada vicdansızlık yapıyor ya da daha doğru bir deyimle nefsini tercih ediyordur. Üstelik nefsinin istek ve arzuları doğrultusunda, bile bile, ısrarla, tevbe etmeyip pişmanlık duymaksızın bu tavrına devam ediyorsa bunun anlamı şirk olabilir. Böyle kimseler işlerine gelmeyen konularda Allah'ın emirlerini terk edip hevalarına uydukları için akılsızca hevalarını ilah edinmiş, dolayısıyla müşrik olmuşlardır. Müşriklerinse tevbe etmedikleri ve direndikleri sürece, ibadetleri de dahil olmak üzere bütün yapıp ettikleri boşa çıkacaktır. Allah Kuran'da şöyle bildirmektedir:

Andolsun, sana ve senden öncekilere vahyolundu: "Eğer şirk koşacak olursan, şüphesiz amellerin boşa çıkacak ve elbette sen, hüsrana uğrayanlardan olacaksın. "Hayır, artık (yalnızca) Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol." (Zümer Suresi, 65-66)

Buraya kadar anlaşılacağı gibi, kastettiğimiz anlamda samimiyetsizlik, bütünüyle din ahlakından uzak kimselere özgü bir durum değildir.

Samimiyetsizliklerinden ötürü şirke saplanan kimseler kimi zaman da dindar görünümleri altında çifte standart uygulayan kişilerdir. Böyle kişiler bir yandan dünyalarını kurtarmaya, nefislerini memnun etmeye çalışırken bir yandan da yaşamlarına dine uyuyormuş gibi görünerek vicdanlarını rahatlatmaya çalışırlar. Bunlar dini, Allah'ın istediği, Kuran'da bildirdiği ve Peygamberimiz (sav)'İn öğrettiği şekilde değil de kendi istekleri doğrultusunda yaşarlar. Yani kendilerine göre batıl bir din oluşturur ve bunu yaşarlar. Ama yaptıkları şeyin anlamı açıktır; Allah'ın rızasını değil de nefislerinin rızasını tercih etmişlerdir. Samimi bir imanda ise böyle bir şey asla söz konusu olamaz. Nefsin istekleri, emirleri, telkinleri hiç önemli değildir. Önemli olan tek şey Allah'ın istekleridir; mümin Allah'ın rızasını ve hoşnutluğunu kazanmak için nefsine rahatça söz geçirir. Allah'ın emir ve yasaklarına karşı son derece titiz olur. Allah'a olan yoğun sevgisi, korkusu, bağlılığı bunu gerektirir. Bu nedenle hiçbir konuda nefsiyle dini arasında bir seçime gitmez. Eğer bir konuda Allah'ın hoşnut olacağını umduğu seçeneği anladıysa vakit geçirmeksizin onu yapar.

Müminlerin tam tersi bir anlayışa sahip olan müşrikler ise, en başta Allah'a karşı samimiyetsizdirler. Allah bunların kalplerinden geçeni, niyetlerini bilmekte ve her yaptıklarına şahit olmaktadır. Oysa müşrikler bu açık gerçeğe rağmen Allah'a karşı samimi davranmamakta, iki yüzlü tavırlarına devam etmektedirler. Samimiyetsizce öne sürdükleri hatta kendilerini bile inandırdıkları mazeretlerin kabul edileceğini sanmaktadırlar. Zaten sorulduğunda hemen hepsi kendilerini cennete layık kimseler olarak görürler.

Belli bir bilgiye sahip olduğu halde bile bile şirke yönelen kişinin algılama yeteneğinin kapandığı Kuran'da bildirilmiştir. Bu nedenle müşriklerin bu tür anlaşılmaz, samimiyetsiz, çifte standart tutumlarında herhangi bir akıl ve mantık aramak aslında anlamsızdır. Bu gerçek göz önünde bulundurulduğunda, samimiyetsizliğin ve bundan kaynaklanan şirkin temelinde bir nevi şuursuzluk ve Allah'ı gereği gibi takdir edememe durumu olduğu anlaşılmaktadır. Zümer Suresi'nde müşriklerin bu şuur noksanlığından şöyle söz edilir:

Onlar, Allah'ın kadrini hakkıyla takdir edemediler. Oysa kıyamet günü yer, bütünüyle O'nun avucu (kabzası)ndadır; gökler de sağ eliyle dürülüp-bükülmüştür. O, şirk koştuklarından münezzeh ve Yücedir. (Zümer Suresi, 67)

Samimiyetsiz iki yüzlü bir müşrik, yalnızca kendisi için değil çevresi için de bir tehlikedir. Çünkü kendisi çekinmeden, pervasızca şirk koşarken

bir yandan da diğer insanları buna teşvik eder. Bu tehlikeden kurtulmanın tek yolu ise samimiyettir. Bir insan bütün ömrünü şirk içinde geçirmiş veya bilmeden bu tür insanların peşinden gitmiş olabilir. Ama bilmelidir ki günün birinde tevbe edip, samimi bir kalple Allah'a yönelirse elbette ki Allah'tan kurtuluş umabilir. Bunun için yapması gereken ise hayatının her anında her saniyesinde yalnızca Allah'ın rızasını esas almak, din ahlakını Allah'ın son hak kitabı olan Kuran'dan ve hadislerden öğrenmek ve öğrendiklerini tam anlamıyla uygulamaktır. Ama unutmamak gerekir ki uygularken hiçbir mazeret, şart öne sürmemeli Allah'ın hükümlerine ve rızasına kayıtsız, şartsız teslim olmalı ve hiç vakit geçirmeden uygulamalıdır. Bu takdirde elbette ki bağışlaması bol olan Allah'tan rahmet umabilir. Bu gerçeğe Allah Kuran'da şöyle dikkat çekmiştir:

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." Azab size gelip çatmadan evvel, Rabbinize yönelip-dönün ve O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez. Rabbiniz'den, size indirilenin en güzeline uyun; siz hiç şuurunda değilken, azab apansız size gelip çatmadan evvel. (Zümer Suresi, 53-55)

ŞİRKE YOL AÇAN TEHLİKELİ BİR TAVIR: "DUYGUSALLIK"

Şirkin mantıklı ve akılcı bir dayanağı olmadığı açıktır. Bir kimse düşünüp aklıyla, vicdanıyla muhasebe yaptığında, Allah'tan başka İlah olmadığını ve olamayacağını apaçık görür ve anlar. Ancak, buna rağmen insanlardan bir kısmı hatta çoğunluğu, bu gerçeği fark etmiş olmanın gerektirdiği düşünce ve davranış biçimini sergilemez, tam aksine hareket eder. Bu, şaşırtıcı ve mantıksız olduğu halde çok sık karşılaşılan bir durumdur.

Bir gerçeği akıl ve mantık kabul ettiği halde, bu gerçeğe uymamak ve farklı yollar benimsemek birtakım duygusal etkenlerin akla ve mantığa baskın çıkmasından, bunları örtmesinden kaynaklanır. Biz bunu kısaca "duygusallık" ya da "romantizm" olarak tanımlayacağız.

İnsanın doğru düşünmesi ve doğru hareket edebilmesi ancak aklını kullanması sayesinde olur. Kuran'ın pek çok ayetinde, müminlerin akıllarını kullanarak çok önemli gerçekleri kavradıkları, müşriklerin, kafirlerin ise akıllarını kullanmadıkları ve bu yüzden içinde bulundukları duruma düştükleri anlatılır. İşte bunun önemli sebeplerinden birisi müşriklerin yalnızca duygularının etkisinde hareket etmeleridir.

Aklın kapanmasına sebep olan duygusallık insanı şeytanın bütün telkinlerine açık hale getirir, onun oyuncağı yapar. Şeytan duygusallık silahıyla müşrikleri dilediği gibi yönlendirip her türlü sapkınlığa sürükleyebilir.

İnsana yaratılıştan verilmiş olan, sevgi, korku, güven, ihtiyaç, sığınma, vs. gibi bütün duygular, Allah'ın rızasını kazanması, Allah yolunda kullanması, iyinin ve doğrunun savunucusu, takipçisi olması için verilmiştir. Ancak bu duygular Kuran'da tarif edilen şekilde yaşanmazsa, şeytani yönde bir itici güç oluştururlar.

Şirkin ortaya çıkışı da bu sevgi, korku, sığınma, yardım bekleme, güvenme gibi duyguların, veriliş amacından saptırılıp yanlış yönlendirilmesiyle olur. Bu duygular rahmani veya şeytani doğrultuda yönlendirilebilirler. Rahmani tarafa yönlendirildiklerinde insanı imana, ihlasa, Allah'a götürürken, şeytani yöne çevrildiklerinde şirke ve pisliğe sürüklerler. Çünkü kişi, Allah'a ve O'nun istediği yöne yöneltmesi ve karşılığını da Allah'tan beklemesi gereken bu tür hisleri, başkalarına yöneltince ilahlık vasfını da onlara yüklemiş olur. (Allah'ı tenzih ederiz) Dolayısıyla, Allah'ı bırakıp da Allah'ı sever gibi sevdiği kişiyi ya da Allah'tan

korkar gibi korktuğu kimseyi veya Allah'ı unutup da kendisinden yardım beklediği kimseyi sapkınca ilahlaştırmış olur.

Oysa ileride de açıklayacağımız gibi, sevilmeye, övülmeye, yüceltilmeye, Kendisi'nden korkulmaya, yardım istenilmeye, güvenilmeye gerçek anlamda layık olan sadece Allah'tır. Zira, herşeyin kaynağı, herşeye varlığını veren, üstünlük ve güzelliklerin, tüm bilgi ve gücün yegane sahibi Allah'tır. Bütün bu özellikler İlahlık özellikleridir. Bu özellikleri, Allah'ı unutarak ve büyük bir akılsızlık göstererek yaratılmışlara vermek bu varlıkları ilah edinmek anlamına gelir ki bu şirk olur.

Şimdi, sevgi, korku, yardım bekleme hislerini tek tek ele alarak, akılla bu hisleri kontrol altına almamanın, aklıyla değil de duygularıyla hareket etmenin şirke nasıl yol açabileceğini inceleyelim.

Sevgi

İman eden bir kişi, bütün kalbiyle sevmesi, yakınlaşması, bağlanması gereken varlığın Allah olduğunu bilir. Çünkü Allah kendisini yoktan var etmiş, bedenini, aklını, şuurunu, imanını ve sahip olduğu bütün herşeyi ona vermiştir. Bütün ihtiyaçlarını karşılamış ve halen de karşılamaktadır. Kendisi için bu dünyada sayısız nimetler yaratmıştır. Dahası, Kendisi'ne iman ettiği ve itaat ettiği takdirde, onu, hem dünyada hem de ahirette çok büyük ve sonsuz bir nimetle, Katından bir sevgi ve hoşnutlukla müjdelemektedir. Bütün bunları da yalnızca Kendisi'nden bir rahmet ve lütuf olarak karşılıksız bir şekilde vermektedir. O halde gerçek anlamda, herkesten çok sevilmeye, bağlanılmaya layık olan yalnızca Allah'tır.

Sevginin oluşmasındaki sebeplerden biri de sevilen kimsedeki üstün ve güzel özelliklere karşı duyulan ilgi ve hayranlıktır. Bu ilgi ve hayranlık karşı taraftan da karşılık gördüğünde aradaki ilişki kuvvetli bir sevgi bağına dönüşür. Ancak burada önemli olan nokta, üstünlük ve güzelliğin gerçek sahibini bulmak ve ilgi, sevgi ve hayranlık hislerini ona yöneltmektir. O da yine, bütün güzelliklerin, üstün ve yüce sıfatların kaynağı, sahibi olan Allah'tır. O'nun yarattıklarının sahibiymiş gibi göründükleri üstün sıfatlar ise, yalnızca Allah'ın sonsuz sıfatlarının çok küçük birer yansımasıdırlar ve gerçekte Allah'a aittirler. Allah'ın kulları üzerinde tecelli etmekte, yani görünmektedirler. Bütün bunlardan dolayı sevgi ancak Allah'ın Zatına duyulur. İnsanın bir kimseyi veya bir eşyayı, Allah'tan bağımsız, müstakil bir varlık olarak görüp de Allah'ı sever gibi sevmesi ise, onun şirk koştuğunun en belirgin alametlerinden birisidir.

Burada kastedilen temelinde yanlış ve haksız bir sevginin olduğu durumlardır. Elbette ki sevgi duymak yanlış değildir, yanlış olan Allah'ı tamamen unutup, adeta bir tutkuyla, ihtirasla karşı tarafa bağlanmaktır. Ya

da o insan için Allah'ın rızasını ve hoşnut olacağı şeyleri terk etmektir. Oysa imani gözle bakıldığında insanların sahip oldukları tüm güzelliklerin asıl sahibinin Allah olduğu anlaşılır. Bunu fark eden insan doğal olarak Allah'a yönelir, karşısındaki insanı severken aslında Allah'ı sevdiğinin bilincindedir. Ancak müşriklerin sevgilerinde durum farklıdır. Bir ayette müşriklerin Allah'ı bırakıp, kendilerine sevgi bağı ile putlar edindikleri şöyle ifade edilir:

(İbrahim) Dedi ki: "Siz gerçekten, Allah'ı bırakıp dünya hayatında aranızda bir sevgi-bağı olarak putları (ilahlar) edindiniz. Sonra kıyamet günü, kiminiz kiminizi inkar edip-tanımayacak ve kiminiz kiminize lanet edeceksiniz. Sizin barınma yeriniz ateştir ve hiçbir yardımcınız yoktur." (Ankebut Suresi, 25)

Yukarıdaki ayette haber verildiği gibi, ahirette bu sevgi bağı nefrete ve karşılıklı inkara dönüşecektir. Bunun sebebi, insanların sevgi bağı kurarak edindikleri bu putların ahirette kendi azaplarına sebep olmasıdır. Yalnızca Allah'ı İlah edinen bir kimsenin başka bir şeyi, başka bir kimseyi Allah kadar ya da O'ndan daha fazla sevmesi asla söz konusu olamaz. Bunun aksine bir tutum takınan müşrikler ise ayette şöyle tarif edilir:

İnsanlar içinde, Allah'tan başkasını 'eş ve ortak' tutanlar vardır ki, onlar (bunları), Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'a olan sevgileri daha güçlüdür. O zulmedenler, azaba uğrayacakları zaman, muhakkak bütün kuvvetin tümüyle Allah'ın olduğunu ve Allah'ın vereceği azabın gerçekten şiddetli olduğunu bir bilselerdi. (Bakara Suresi, 165)

Ayette, iman edenlerin en çok Allah'ı sevdikleri belirtilmiştir. Bunun aksi bir uygulama içinde olan kişinin samimi olmadığı ya da Allah'ı ve dini gereği gibi tanımıyor olabilir. Zaten ayetin sonundan, şirk koşanların Allah hakkında yanlış ve eksik bir bilgi ve anlayışa sahip oldukları anlaşılmaktadır. Bunlar, Allah ile samimi bir yakınlık kuramadıklarından ve Allah'ı gereği gibi takdir edemediklerinden, sahip oldukları sevgiyi başka kişilere yöneltirler.

Burada sevgi yoluyla yaşanan şirk modelinin en sık ve yoğun rastlandığı ilişki türü olan kadın-erkek ilişkileri üzerinde özellikle durmakta yarar vardır.

Kadın-erkek ilişkilerinde, Allah rızası dışında karşılıklı kurulan bağlılık ve beraberlikler, insanları şirke saptıran en önemli konulardan birisidir. Genellikle romantizm, duygusallık ve karşılıklı birtakım menfaatler üzerine

kurulan bu tür beraberliklerde kişiler Allah'ın rızasını değil, birbirlerinin rızasını ve hoşnutluğunu ararlar. Birbirlerinin hoşnutluğunu Allah'ın rızasına tercih ederler. Birbirlerini memnun edebilmek için Allah'ın sınırlarını çiğnemekte bir sakınca görmez, rahatsızlık hissetmezler. Allah'ın temelinde kendisine yöneltilmesi için verdiği sevgi duygusunu birbirlerine yöneltirler. Allah'ı değil birbirlerini anarlar. Sonuçta Allah'a karşı yerine getirmeleri gereken bütün vazifeleri birbirlerine karşı yerine getiren, birbirlerini Allah'tan bağımsız müstakil varlıklar olarak görme sapkınlığına düşmüş kişiler ortaya çıkar. Kuran'da bu tür ilişkiler birbirine tapma, birbirini ilah edinme olarak tanımlanır.

Bu tür bir şirk ilişkisinde kadınlara karşı beslenen tutku dolu sevgiye Kuran'da dikkat çekilmektedir. Eğer bu sevgi, Allah'ı unutturan, Allah'ı gereği gibi anmayı engelleyen, Allah sevgisine tercih edilen, kalpten Allah sevgisini çıkarıp da onun yerine konulan bir sevgi türüyse, kişiyi doğrudan şirke sürükler. Toplumda masum görülen böyle bir tutumun aslında Allah Katında çok farklı bir karşılığı olduğu bize Kuran'da şöyle haber verilir:

Onlar, O'nu bırakıp da (birtakım) dişilere taparlar. Onlar o her türlü hayırla ilişkisi kesilmiş şeytandan başkasına tapmazlar. (Nisa Suresi, 117)

Aynı tehlike yalnızca erkekler için değil kadınlar için de geçerlidir. Bazı toplumlarda, bu şirk sevgisi, "aşk", "romantizm", "saf ve temiz duygular", vs. şeklinde masum gösterilir, hatta yüceltilip teşvik edilir. Özellikle genç yaştaki insanları etkisine alan bu romantizm telkini akıl ve şuurun gelişmesini engellediği için, dinden, imandan, yaratılış amaçlarından haberleri olmayan, Allah'ı unutmuş, Allah sevgisini, Allah korkusunu bilmeyen, şirki doğal bir davranış, bir yaşam tarzı haline getirmiş sapkın nesiller meydana çıkmaktadır. Ancak burada önemli bir noktayı tekrar hatırlatmakta yarar vardır: Elbette ki insanlar birbirlerini sevebilirler, birbirlerine sevgiyle bağlanabilirler, ama tüm bunlar Allah'tan bağımsız olmamalıdır. Yoksa özünde Allah sevgisine dayalı olmak kaydıyla insanların birbirlerine sevgiyle tutkun olması Kuran'da sözü edilen ve cennette olacağı bildirilen bir modeldir. Bir ayette, cennette "Eşlerine sevgiyle tutkun" (Vakıa Suresi, 37) insanların olacağı haber verilmiş ve bu modelin makbuliyetine dikkat çekilmiştir.

Müminin sevgisi berrak, nurlu, kalpte ferahlık oluşturan bir sevgidir. Çünkü sevgisinin gerçek muhatabı Allah'tır. Karşısındaki varlığı dünyada Allah'ın tecellilerini barındırdığı için sever. Bu yüzden de, sevdiği bir kimse veya varlık ölünce veya sevdiği bir eşya kaybolunca, kendisinden alınınca

mümin üzülmez, bir mahrumiyet, ayrılık acısı çekmez. Çünkü sevdiği varlıktaki maddi manevi bütün güzelliklerin, tecellilerin gerçek sahibi Allah'tır. Allah ebedi ve ezelidir. Hepsinden önemlisi kendisine şah damarından daha yakındır. Yalnızca kendisini imtihan etmek için geçici olarak bazı tecellilerini geri almıştır. İmanını ve bu anlayışını sürdürdüğü sürece dilerse bu dünyada dilerse ahirette sonsuza dek kendisine çok daha yoğun olarak pek çok güzel sıfatıyla tecelli edecektir. İşte bu sırrı kavradığı ve katıksız gerçek imana kavuştuğu için mümine üzüntü ve acı verecek, onu duygusallığa düşürecek hiçbir durum söz konusu değildir. Bir ayette iman edenlerin bu ruh hali şöyle tarif edilir:

Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra doğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); artık onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Ahkaf Suresi, 13)

Müşrikler içinse durum tam tersidir. Sevdikleri, bağlandıkları kişiler kendilerini birer birer terk ettiklerinde, her biri için sonsuz ayrılık acısını kalplerinde duyarlar. Allah'a tercih ettikleri, şirk koştukları herkes ve herşey onların dünyada ve ahirette azaplarına sebep olacaktır. Bu durum şarkıların, şiirlerin, romanların ve filmlerin vazgeçilmez konusunu oluşturur. Bunların pek çoğunun temasını karşılıksız, ümitsiz aşklar, ayrılıklar, ihanetler, terk etmeler, ölümler ve bunlardan kaynaklanan acı, keder ve ızdırap oluşturur.

Bu şekilde dünyada başlayan azapları ahirette çok daha şiddetli bir maddi ve manevi azapla sonsuza dek devam eder. Kuran'da, cehennemde yüreklere tırmanıp çıkan bir ateşten bahsedilmektedir. (Hümeze Suresi, 5-7) İşte dünyadaki her türlü yürek acısının kat kat şiddetlisi cehennemde müşriğin manevi azabının bir parçasını oluşturur. Allah Kendisi'ne ihanet eden, haksız yere şirk koşanlardan hem dünyada hem de ahirette intikam alır.

Korku

İnsanları şirke sürükleyen unsurlardan bir diğeri de korkudur. Yalnızca Allah'a karşı yöneltilmesi gereken korku hissi, O'nun yarattıklarına karşı duyulduğunda ve bu korku kişinin tavır ve davranışlarını etkilediğinde şirk oluşmuş olur. Çünkü Kendisi'nden gerçekten korkulmaya layık olan tek varlık Allah'tır. Mutlak gücün sahibi O'dur. Herşey O'nun dilemesi ve kontrolü altındadır. O'nun bilgisi ve izni dışında hiçbir şey gerçekleşemez. O dilemediği sürece hiçbir şey insana zarar veremez. O bir kimseye zarar dileyecek olsa, bu zararı Allah'tan başka giderecek de yoktur. Dolayısıyla korkup sakınılması gereken sadece Allah'tır. Allah'tan başkasından korkmak ise korktuğu şeyi adeta Allah dışında bir güç ve kudret sahibi olarak görmek, onun Allah'tan bağımsız olduğunu, Allah'ın belirlediği kader dışında hareket ettiğini sanmak, kısaca onu büyük bir cehaletle ilahlaştırmak anlamına gelir. (Allah'ı tenzih ederiz) Allah'tan başkasına karşı korku beslemenin şirk, diğer bir deyimle ikinci bir ilah edinmek olduğu Kuran'da şöyle haber verilir:

Allah dedi ki: "İki ilah edinmeyin: O, ancak tek bir İlahtır. Öyleyse Benden, yalnızca Benden korkun." Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur, itaat-kulluk da (din de) sürekli olarak O'nundur. Böyleyken Allah'tan başkasından mı korkup-sakınıyorsunuz? (Nahl Suresi, 51-52)

Bir başka Kuran ayetinde ise Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmamak gerektiği şöyle bildirilir:

Allah, kuluna yeterli değil mi? Seni O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah, kimi saptırırsa, artık onun için bir yol gösterici yoktur. (Zümer Suresi, 36)

Yukarıdaki ayette de dikkat çekildiği gibi müşrikler, Allah'tan değil insanlardan, hatta müminlerden korkarlar. Kuran'da, bunun yine akılsızlıklarının bir sonucu olduğu şöyle anlatılır:

Herhalde içlerinde 'dehşet ve yılgınlık uyandırma bakımından' siz, Allah'tan daha çetinsiniz. Bu, şüphesiz onların 'derin bir kavrayışa sahip olmamaları' dolayısıyla böyledir. (Haşr Suresi, 13)

Yardım bekleme ve güvenme duygusu

Allah'ın dışındaki varlıklar yalnızca O'nun yarattıklarıdır. O'nun dilemesiyle var olmuşlardır. O'nun dilemesiyle varlıklarını devam ettirirler. Şifayı ve rızkı veren, güldüren ve ağlatan Allah'tır. Kısaca Allah'tan başka herşey ve herkes, sonsuz aciz, sonsuz fakir, sonsuz muhtaç varlıklardır. Bunların kendilerine ait bir güçleri, kabiliyetleri yoktur; öyle ki kendilerine bile yardıma güç yetiremezler. O halde, Allah'tan başka güvenilecek, yardım umulacak, bir şeyler istenecek, beklenecek kimse de yoktur.

Bu nedenle, Allah'tan değil de başkalarından yardım dilemek, Allah'a güvenmeyip, sebeplere, aracılara, insanlara güvenmek, Allah'ın yarattıklarını Allah'tan bağımsız bir güç, irade ve etki sahibi olarak görmek demektir ki, bu da apaçık şirktir.

Allah'ı bırakıp da kullarından yardım bekleyenlerin düştükleri sapkınlık Kuran'da şöyle ifade edilir:

Yardım görürler umuduyla, Allah'tan başka ilahlar edindiler. Onların (o ilahların) kendilerine yardım etmeye güçleri yetmez; oysa kendileri onlar için hazır bulundurulmuş askerlerdir. (Yasin Suresi, 74-75)

Ayetlerde belirtildiği gibi bu tür beklentilerle sahte ilahlara güvenip dayananlar bunların kölesi haline gelirler. Geleceklerini güvence altına alabilmek amacıyla Allah'ı unutup da O'nun yarattıklarını razı etmeye çalışan insanlara sık sık rastlamak mümkündür. Allah'tan başkasından medet uman bu insanlar beklentilerinin karşılığını görmedikleri gibi putlarının emrinde zillet ve aşağılanma içinde bir ömür geçirirler. Şirklerinin dünyadaki karşılıklarından biri olan bu horluk ve aşağılanma, ahirette daha şiddetli ve ebedidir.

Allah bir ayetinde, insanların tıpkı kendileri gibi aciz birer kul olan diğer varlıklara kulluk etmelerinin anlamsızlığını şöyle açıklar:

Ey insanlar, (size) bir örnek verildi; şimdi onu dinleyin. Sizin, Allah'ın dışında tapmakta olduklarınız -hepsi bunun için biraraya gelseler dahi- gerçekten bir sinek bile yaratamazlar. Eğer sinek onlardan bir şey kapacak olsa, bunu da ondan geri alamazlar. İsteyen de güçsüz, istenen de. (Hac Suresi, 73)

Başka ayetlerde ise Allah'tan başka yardım istenen varlıkların acizlikleri şöyle ifade edilir:

Kendileri yaratılıp dururken, hiçbir şeyi yaratamayan şeyleri mi ortak koşuyorlar? Oysa (bu şirk koştukları güçler ve nesneler) ne onlara bir yardıma güç yetirebilir, ne kendi nefislerine yardım etmeğe. (Araf Suresi, 191-192)

O'ndan başka taptıklarınız ise size yardıma güç yetiremezler, kendilerine de. (Araf Suresi, 197)

Görüldüğü gibi Allah'ı unutarak kendilerinden medet umulan, yardım istenilen varlıkların aslında kendilerine yardım etmeye bile güçleri yoktur. Ancak bu gerçekten gaflet içinde olan ve Allah'tan başkasına yalvarıp yakaran kişiler her dönemde var olmuşlardır. Bu gafil insanların uğrayacakları son, pek çok ayette bildirilmiştir. Bu ayetlerden birisi şöyledir:

Allah ile beraber başka bir ilaha yalvarıp-yakarma, sonra azaba uğratılanlardan olursun. (Şuara Suresi, 213)

Sahip olduğu mallara güvenerek Allah'a şirk koştuğu için daha dünyadayken azaba uğratılanlara verilebilecek örneklerden biri Kehf Suresi'nde anlatılan bağ sahibidir. Önceki bölümlerden hatırlanacağı gibi bahsi geçen kişi, sahip olduğu bağ, bahçe ve mallardan ötürü son derece kibirlidir. Bu malların sonsuza kadar yok olmayacağını, kıyametin de kopmayacağını iddia etmektedir. Ancak kendisine verilen azabı görünce şirk koşmakla ne büyük bir hata işlediğini anlar. Bu durum ayetlerde şöyle haber verilir:

(Derken) Onun ürünleri (afetlerle) kuşatılıverdi. Artık o, uğrunda harcadıklarına karşı avuçlarını (esefle) oğuşturuyordu. O (bağın) çardakları yıkılmış durumdaydı, kendisi de şöyle diyordu: "Keşke Rabbime hiç kimseyi ortak koşmasaydım." Allah'ın dışında ona yardım edecek bir topluluk yoktu, kendi kendine de yardım edemedi. (Kehf Suresi, 42-43)

Allah'tan başkasından medet uman, Allah'tan başkalarına rağbet eden, onlardan merhamet dilenen, onlara güvenen bir kişi, başta da belirttiğimiz gibi, bu umduklarına asla kavuşamaz ve bu nedenle hayatı boyunca, özellikle de zor anlarında, büyük bir boşluk, sahipsizlik ve terk edilmişlik hissine kapılır. Kendisini, dünyanın binbir türlü karmaşası ve

sıkıntısı karşısında, güvendiği sahte ilahlar tarafından terk edilmiş, çaresiz, yapayalnız bırakılmış hisseder. Bu gerçeğe, "Allah ile beraber başka ilahlar edinme, yoksa kınanmış ve kendi başına (yapayalnız ve yardımcısız) bırakılmış olursun." (İsra Suresi, 22) ayetiyle dikkat çekilmiştir. Kuran'da başka ayetlerde ise, müşriklerin içinde bulundukları bu boşluk çok hikmetli bir benzetmeyle şöyle açıklanmaktadır:

... Öyleyse iğrenç bir pislik olan putlardan kaçının, yalan söz söylemekten de kaçının. Allah'ı birleyen (Hanif)ler olarak, O'na ortak koşmaksızın. Kim Allah'a ortak koşarsa, sanki o gökten düşmüş de onu bir kuş kapıvermiş veya rüzgar onu ıssız bir yere sürükleyip atmış gibidir. (Hac Suresi, 30-31)

Yalnızca Allah'a güvenip dayanan, yalnızca O'na kulluk edip yalnızca O'ndan yardım isteyen müminler ise nimet, izzet ve şeref içinde bir ömür sürerler. Bunlar, Allah'ın Kuran'da bildirdiği gibi "iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olanlardır".

Kalbi Allah'ın zikriyle mutmain, yani tatmin olmuş olan bir mümin, başka hiçbir şeye muhtaç olmaz. Olabilecek en büyük şerefe kavuşmuştur. Çok büyük zorluklarla karşılaşsa da, "ben, dayanılmaz kahrımı ve üzüntümü yalnızca Allah'a şikayet ediyorum" (Yusuf Suresi, 86) dediği Kuran'da bildirilen Hz. Yakup gibi vakarlı olur. Müminlerin bu tavrı, ayette şu şekilde haber verilmektedir:

De ki: "Allah'ın bizim için yazdıkları dışında, bize kesinlikle hiçbir şey isabet etmez. O bizim mevlamızdır. Ve mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler." (Tevbe Suresi, 51)

Buraya kadar incelediğimiz sevgi, güvenme ve yardım bekleme gibi duyguların biraraya gelip kaynaşmasından Kuran'da "dost (veli) edinme" adı verilen yakınlık doğar. Allah, Kuran'da dost ve yardımcı olarak Kendisi'nin yeterli olduğunu haber vermektedir. (Nisa Suresi, 45) Kendisi'nden başka dost ve yardımcı olmadığını da Allah Kuran'da şöyle belirtmiştir:

"Gerçek şu ki, göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; diriltir ve öldürür. Sizin Allah'tan başka veliniz ve yardımcınız yoktur." (Tevbe Suresi, 116)

Dost ve yardımcı edinilmeye layık yegane varlık Allah'tır. Çünkü O'ndan başkaları, daha önce de belirttiğimiz gibi, kendilerine bile yardım

etmeye güçleri olmayan, kendileri de yaratılmış olan, her bakımdan Allah'a muhtaç ve bağımlı olan aciz varlıklardır:

De ki: "O, gökleri ve yeri yaratırken ve O, (hep) besleyen (hiç) beslenmezken, ben Allah'tan başkasını mı veli edineceğim?" De ki: "Bana gerçekten Müslüman olanların ilki olmam emredildi ve: Sakın müşriklerden olma." (denildi.) (Enam Suresi, 14)

Halbuki, müşriklerin önemli bir özelliği de kendilerine Allah'tan başka dostlar edinmeleridir. Oysa, Allah'ı bırakıp kullarını veli edinmek önemli bir suçtur, böyle bir davranışın –tevbe edip vazgeçmediği takdirde- kişiyi çok acı bir sonuca götürdüğü Kuran'da şöyle haber verilir:

İnkâr edenler, Beni bırakıp kullarımı veliler edindiklerini mi sandılar? Gerçekten Biz cehennemi kafirler için bir durak olarak hazırlamışız. (Kehf Suresi, 102)

Müminler yalnızca Allah'ı veli edinirken, inkarcılar ve müşrikler de şeytanı veli edinirler. Şeytanı dost edinmek ise, onun emirlerine uymakla olur. Yani Kuran'a aykırı hareket etmekle, Allah'ın sınırlarını tanımamakla, şirk koşmakla, Allah'ı anmamakla... Zaten şeytanın emrettikleri de bunlardır. Oysa şeytanı bu şekilde dost edinmek insanın kendisi için son derece akılsızca bir harekettir; çünkü ayette bildirildiği gibi , "kim onu veli edinirse, şüphesiz o (şeytan) onu şaşırtıp-saptırır ve onu çılgın ateşin azabına yöneltir." (Hac Suresi, 4) Bu yüzden de Allah insanı bu düşmanına karşı uyarmış, gerçek dostun Kendisi olduğunu şöyle bildirmiştir:

Allah, sizin düşmanlarınızı daha iyi bilendir; bir veli (en güvenilir bir dost) olarak Allah yeter, bir yardımcı olarak da Allah yeter. (Nisa Suresi, 45)

Minnettarlık duygusu

İnsan, hayatının her anında çeşit çeşit nimetle karşı karşıyadır. Kendisine gelen nimetler çoğunlukla sebepler aracılığıyla olduğu için insan şükran duygularını bu sebeplere yönlendirmeye çok meyillidir. Oysa bu duygunun da gerçek anlamda yöneltilmesi gereken Allah'tır. Kuran'da minnettarlık duygusunun ifadesi "şükretmek" olarak tanımlanır. Şükretmek, aracılar kim ya da ne olursa olsun, bütün nimetleri kendisine gönderenin yalnızca Allah olduğunun ve her konuda yalnızca O'na muhtaç

olduğunun bilincinde olmak, O'na karşı teşekkür ve minnettarlığını kalben ve dille ifade etmektir.

Allah'a şükretmek ve O'na minnettar olmak, Kuran'da gerçek bir kulluğun göstergesi olarak şöyle belirtilmiştir:

Ey iman edenler size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiyin ve yalnızca O'na kulluk ediyorsanız, Allah'a şükredin. (Bakara Suresi, 172)

Öyleyse Allah'ın sizi rızıklandırdığı şeylerden helal (ve) temiz olanlarını yiyin; eğer O'na kulluk ediyorsanız Allah'ın nimetine şükredin. (Nahl Suresi, 114)

Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi, Allah'a şükretmek başka ilahlar edinmeden, yani şirk koşmadan kulluk etmenin bir şartı ve göstergesidir. Gerçekten de, yalnızca Allah'a şükreden bir kimse bütün nimetlerin Allah'tan geldiğinin, herşeyin O'nun elinde, O'nun kontrolünde olduğunun, yani Allah'tan başka İlah olmadığının bilincinde demektir. Bütün nimetlerin Allah'tan geldiğinin bilincinde olan bir kimse ise yegane güç, kuvvet ve söz sahibinin Allah olduğunu, O'ndan başka İlah olmadığını kalbine yerleştirmiş, katıksız imana sahip bir kimse demektir. Kuran'da tarif edilen ve övülen insan modeli de budur. Demek ki yalnızca Allah'a yöneltilen bir şükür, imanın ve ihlasın önemli bir parçasıdır.

Şirk koşanlarda ise durum tam tersidir. Müşrikler sahip oldukları bütün nimetleri Allah'ın bunları yaratmaya vesile kıldığı maddelere ve şahıslara bağlar ve büyük bir cehaletle onlardan medet umarlar. Onlara müteşekkir kalır, onlara şükretmeye çalışırlar. Kısaca Allah'tan başka güç ve etki sahibi sandıkları sayısız sahte ilahlar edinirler. Akıllarını kullanmadıkları için, bütün bu sahte ilahları da, onların yaptıklarını da Allah'ın yarattığını ve Allah'ın dilemesi ve emri olmaksızın hiçbir şey yapamayacaklarını, hiçbir şeye güçlerinin yetmeyeceğini göremezler.

Allah'ı unutarak gücü ve etkiyi O'nun kullarında aramak, onlara yönelmek, onlara şükretmek ise hem şirk hem de çok büyük bir nankörlüktür.

Ancak hemen belirtmek gerekir ki insanların birbirlerine, teşekkür etmeleri elbette ki yanlış değildir. Ama bunu yaparken özünde kendisine bu iyiliği yapanın Allah olduğunu unutmamaları şarttır. Bu bilinçle hareket edildiği sürece doğru davranılmış olur. Ancak müşrikler bunun tam tersi bir tavır sergileyerek nimetin geldiği kaynağı akılsızca ilahlaştırırlar.

(Allah'ı tenzih ederiz) Bu sahte ilahları için gerektiğinde dinden, Allah'ın rızasından taviz verirler. Müşriklerin bu tavrı Kuran'da şöyle açıklanır:

Siz yalnızca Allah'tan başka birtakım putlara tapıyor ve birtakım yalanlar uyduruyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah'tan başka taptıklarınız, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızkı Allah'ın Katında arayın, O'na kulluk edin ve O'na şükredin. Siz O'na döndürüleceksiniz. (Ankebut Suresi, 17)

Müminler ise müşriklerin aksine yalnızca Allah'a şükreder, yalnızca O'na minnet ederler. Kendilerine bir nimet geldiğinde önce Allah'a yönelir, O'na şükrederler ve bunun Allah'ın bir ihsanı olduğunu fark ederler. Bunun Kuran'da pek çok örneği vardır. Örneğin bilindiği gibi Allah Hz. Zekeriya'yı Hz. Meryem'den sorumlu kılmıştı. Zekeriya Peygamber mihraba her girdiğinde Hz. Meryem'in yanında yiyecek buluyordu. Ona bunun nereden geldiğini sorduğunda ise Hz. Meryem bunun Allah Katından olduğunu söylüyordu. Bunu haber veren ayet şöyledir:

Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriya'yı ondan sorumlu kıldı. Zekeriya her ne zaman mihraba girdiyse, yanında bir yiyecek buldu: "Meryem, bu sana nereden geldi" deyince, "Bu, Allah Katındandır. Şüphesiz Allah, dilediğine hesapsız rızık verendir" dedi. (Al-i İmran Suresi, 37)

Bu ayetten anlaşıldığı gibi, Hz. Meryem kendisine ulaşan tüm nimetlerin Allah'tan olduğunun bilincindeydi. Kuran'da bu konu ile ilgili yer alan bir diğer örnek ise Hz Süleyman'ın kendisine verilen nimetler karşısında Allah'a yönelip dönmesidir:

(Elçinin gitmesinden sonra Süleyman:) "Ey önde gelenler, onlar bana teslim olmuş (Müslüman)lar olarak gelmeden önce, sizden kim onun tahtını bana getirebilir?" dedi. Cinlerden ifrit: "Sen daha makamından kalkmadan, ben onu sana getirebilirim, ben gerçekten buna karşı kesin olarak güvenilir bir güce sahibim." dedi. Kendi yanında kitaptan ilmi olan biri dedi ki: "Ben, (gözünü açıp kapamadan) onu sana getirebilirim." Derken (Süleyman) onu kendi yanında durur vaziyette görünce dedi ki: "Bu Rabbimin fazlındandır, O'na şükredecek miyim, yoksa nankörlük edecek miyim diye beni denemekte olduğu için (bu olağanüstü olay gerçekleşti). Kim şükrederse, artık o kendisi için şükretmiştir, kim nankörlük ederse,

gerçekten benim Rabbim Gani (hiçbir şeye ve kimseye ihtiyacı olmayan)dır, Kerim olandır. (Neml Suresi, 38-40)

Yukarıdaki ayetlerde açıkça görüldüğü gibi Süleyman Peygamber bir istekte bulunmuş, onun bu isteğini yanında bulunanlardan biri yerine getirmiştir. Ancak dikkat edilecek olursa Süleyman Peygamber bunu yapan kişiye minnet etmemiş, hemen Allah'a yönelmiş ve şükretmiştir. İşte mümin tavrı da böyle olur, şayet insan benzer bir durumda Allah'ı unutup, aradaki aracıya minnet ederse ve bu nimetin o kişiden geldiğini düşünürse Allah'a ortak koşmuş olur.

Kuran'ın pek çok ayetinde şirk koşmakla şükretmek, birbirinin zıttı olarak vurgulanır. Örneğin Allah Hz. İbrahim'i tarif ederken onun müşrik olmadığını, Allah'ın nimetlerine şükredici olduğunu şöyle haber verir:

"Gerçek şu ki, İbrahim (tek başına) bir ümmetti; Allah'a gönülden yönelip itaat eden bir muvahhiddi ve o müşriklerden değildi. O'nun nimetlerine şükrediciydi. Onu seçti ve doğru yola iletti." (Nahl Suresi, 120-121)

Zümer Suresi'nin 65 ve 66. ayetlerinde de şirk koşmakla Allah'a şükretmek birbirinin tam tersi kavramlar olarak anılmaktadır.

Görüldüğü gibi şükran duygusu da diğer duygular gibi Allah'a yöneltildiğinde imanı ve ihlası getirirken, Allah'tan başkalarına yöneltildiğinde şirki doğurur. Şükretmek imani açıdan son derece önemli bir konudur. Öyle ki şeytan insanları saptırmadaki sözde başarısının bir ölçüsü olarak onları "şükretmez hale getirmesi"ni göstermiştir. Kuran'da bu ibret verici durum şöyle haber verilir:

Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onlar(ı insanları saptırmak) için mutlaka Senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım. Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Araf Suresi, 16-17)

Buraya kadar insanların sapmalarında, şirke düşmelerinde en sık ve en etkin rol oynayan duygusallık çeşitlerini inceledik. İnsanların şirke sapmalarında bunların biri, birkaçı veya hepsi birden etkili olabilir Elbette insanda bu incelediklerimizden başka daha pek çok duygu çeşidi vardır. Şefkat, merhamet, iyilik bunlardan bazılarıdır. Bunların da aynı şekilde şeytani yönde kullanılması insanların şirke sapmalarına yol açabilir.

İnsanların, küçük çocukların ya da masum sevimli hayvanların ölümlerinden büyük üzüntü duyan bir kişi düşünelim. Bu kişinin duyduğu sözde merhamet, onu Allah'a karşı isyana ve şirk koşmaya götürür. Halbuki insan şeytani merhametin telkininden aklını kullanıp kurtulsa gerçeği temiz ve berrak bir şekilde görecektir. Bir kere ölüm, küçük çocuklar, mümin kimseler, masum hayvanlar için bir zulüm, eziyet ve azap olmadığı gibi onlar için bir kurtuluş ve sonsuz güzel bir hayata atılan adımdır. Allah'ın bu sevimli varlıkları Kendi Katına aldığı bir kapıdır. Şeytan ve onun dostları açısından ise ölüm dünyadaki azgınlıklarının, nefslerinin sınırsız tutkularının sona erdiği ve kendilerine vaat edilen ebedi azap kapısının açıldığı andır. Bu yüzden şeytan ölümü çirkin bir kötülük olarak görür ve göstermeye çalışır. Bu değerlendirmesi kendisi açısından doğrudur, fakat masumlar ve müminler için geçerli değildir. Ölüm, diğerlerinin aksine, cennete gidecek biri için mutluluk veren bir olaydır.

İşte duygularının etkisine kapılmadan aklını kullanan bir kimse, gerçekleri net ve berrak olarak görür, ona göre davranır. Duygusal, dolayısıyla aklı örtülmüş bir kimsenin içinden çıkamadığı, çok karmaşık, çelişkili, açıklanamaz gibi gördüğü konular, akıllı bir müminin gözünde son derece kolay, açık, net ve sadedir. Duygusallığının peşinden sürüklenen kimseler, bu tutumlarını değiştirmedikleri müddetçe, akıllarını bir kenara atmış, kendilerini şeytanın büyüsüne ve iradesine teslim etmiş bir şekilde şirkin karanlığı ve bataklığı içinde ebedi azaplarına doğru sürüklenmeye devam ederler.

ŞİRKİN EN TEHLİKELİ ÇEŞİDİ: GİZLİ ŞİRK

Bu bölüme dek şirkin genel anlamı ele alındı, neden kaynaklandığı, insanlarda nasıl ortaya çıktığı ve ne şekilde görüldüğü örneklerle anlatıldı. Bu bölümde ise şirkin, imanlı olan herkesin dikkat etmesi ve okurken mutlaka üzerine alması gereken, çok tehlikeli bir yönü ele alınacaktır: Gizli şirk…

Gizli şirk her mümin için üzerinde düşünülmesi en aciliyetli, en hayati konuların başında gelmektedir. Belki bir insan, bu bölüme dek anlatılanların hiçbirini yapmıyor, hiçbir örneğin kapsamına girmiyor olabilir, fakat bu yine de kimseyi yanıltmamalıdır. Eğer kişi gerçekten halis bir imana ulaşmak istiyorsa, mutlaka ve mutlaka bu konu üzerinde düşünmeli, müstağniyetten kaçınmalıdır. Zira Allah pek çok ayetinde Kendisi'ne katıksızca iman edilmesini yani şirk koşmadan yönelinmesini emretmektedir:

'Gönülden katıksız bağlılar' olarak, O'na yönelin ve O'ndan korkup-sakının, dosdoğru namazı kılın ve müşriklerden olmayın. (Rum Suresi, 31)

... De ki: "Şüphesiz Allah, dilediğini şaşırtıp-saptırır, Kendisi'ne katıksızca yöneleni de dosdoğru yola yöneltip-iletir." (Rad Suresi, 27)

Ayetlerde açıkça görüldüğü gibi, Allah insanlar için katıksız bir imanı şart koşmuş ve onlara müşriklerden olmamayı emretmiştir. Aynı zamanda yalnızca Kendisi'ne yöneleni de dosdoğru yola yöneltip ileteceğini bildirmiştir. Demek ki doğru yolu bulabilmek için şirk koşulmaması şarttır.

Bunun içinse yapılması gereken en önemli şey Allah'ın "Ve yalnızca Rabbine rağbet et" (İnşirah Suresi, 8) emri gereği hareket etmektir. Ancak bu gerçeğin çok iyi düşünülmesi ve kavranılması gerekir. Yalnızca Allah'a rağbet etmek ne demektir?

Bu, insanın tek dost ve yardımcı olarak Allah'ı görmesi, yalnızca O'nun rızasını hedeflemesi ve sadece Allah'ın hoşnutluğunu esas amaç edinmesi demektir. Böyle bir insan için Allah'ın kendisini beğenmesi, kendisinden hoşnut olması nihai amaçtır. Bu nedenle de böyle bir kişi tüm hayatını Allah'ın belirlediği kıstaslara göre düzenler, O'nun emir ve yasaklarına

göre hareket eder. Diğer insanların rızası, hoşnutluğu hep ikinci plandadır. Yalnızca Allah kendisinden razı olsun, gerekirse bütün dünya kendisine cephe alsın, bu kişi için fark etmez. Önemli olan asıl dost olan Allah'ın kendisinden hoşnut olmasıdır. Böyle bir insan kimin ne düşündüğünün, kimin ne söylediğinin, diğer insanların kendisini nasıl değerlendirdiklerinin kaygısını duymaz. Yalnızca Allah'ın razı olması ve yalnızca Allah'ın sevmesi onun için yeterlidir. Böylece sadece Rabbimiz'e rağbet etmiş olur. Belki bunu okuyan iman sahibi her insan bu özelliklere sahip olduğunu düşünebilir. Oysa insanın bundan kesin olarak emin olmak yerine, bu konu üzerinde derinlemesine düşünmesi ve kendisini bu konuda sürekli daha mükemmel hale getirmeye çalışması gerekir.

Herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu unutmamak

Allah'a rağbet eden bir insan yalnızca Allah'a güvenir, çünkü Allah'ın herşeye hakim olduğunu, herşeye gücünün yettiğini, Allah'ın izni dışında tek bir yaprağın dahi düşmediğini bilir. Bundan dolayı herhangi bir olayda yardım istenecek tek mercinin Allah olduğunun farkındadır. O'nu veli edinmiştir, Allah'ın dışında dayanılacak, yardım istenecek başka hiç kimseye, hiçbir şeye ve hiçbir güce ihtiyaç duymaz. Bu, gerçek anlamda bir güvendir. Buna sahip olan bir insan hayatı boyunca başına gelen olaylarda tek bir an dahi olsa endişeye kapılmaz, üzülmez, sıkılmaz. Çünkü dünyada meydana gelen her olayın Allah'ın izniyle gerçekleştiğinin farkındadır. Şayet bu durumda kaygılansa, üzülse ya da karamsarlığa kapılsa bunun anlamı çok farklı olur. Çünkü böyle bir durumda insan, Allah'ın hikmetle yarattığı ve hayır gördüğü bir olaydan hoşnutsuz oluyor demektir ki, bu, Allah'a karşı saygıya uygun olmayan bir tavırdır. Allah'ın yarattığı herşeyde inanan insan için pek çok hayır vardır. İşte gerçek imana sahip bir insan yaşamının her anında bu bilinçle hareket eder. Elbette ki insan için neyin hayırlı olduğunu Allah bilir, nitekim Allah Kuran'da bu gerçeği şöyle bildirmektedir:

... Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz. (Bakara Suresi, 216)

Bu sebepten ötürü şirkten arınmış bir insan hiç beklenmedik bir olayla karşılaşsa, çok olumsuz gibi gözüken bir durumda kalsa veya başına diğer insanların çok tehlikeli ya da korkunç olarak yorumladıkları bir olay da gelse Allah'a olan güveninden dolayı itidalli bir tavır içinde olur. Çünkü

şayet "tek bir an" dahi endişeye kapılsa bu, Allah'a olan güveninin tam olmadığını, Allah'ın sonsuz kudretini ve hikmetini tam takdir edemediğini gösterir.

Gerçek imanda, katıksız bir sevgide Allah'a karşı mutlak bir teslimiyet olur. Kişi saniyelik hatalara dahi düşmemeye özen gösterir. Allah'a güveninde eksiklik hissettiği veya Allah'tan başka yardımcılar aradığı anda bunun şirk olacağını bilir. Bunun için hiçbir mazeret öne süremeyeceğinin de farkındadır.

İşte "gizli şirk" bu tip durumlarda büyük bir tehlike olarak ortaya çıkar. Örneğin zor bir durumla karşılaştığında insanın, "genelde çok teslimiyetliyim, Allah'a güvenim tam, ama çok nadir bazı olaylarda paniğe kapılıyorum, tevekkülsüzlük yapıyorum" şeklindeki bir düşünceye kapılması çok yanlış ve çirkin olur. Bu konuda insanın kendisini kandırması da çok tehlikelidir. Çünkü bu mantıkla hareket eden bir insan, kendisine başka yardımcılar aradığı için Allah'a tam güvenmiyor demektir. Bu da o kişinin, Allah'ın varlığını kabul etse de, O'na tevekkül edemediğini, Allah'ın sonsuz kudretini kavrayamadığını ve dolayısıyla şirk içinde olduğunu gösterir.

Yalnızca Allah'a rağbet eden insan ise Allah'ın kendisi için yaratmış olduğu kaderden kalben razıdır. Çünkü iman sahibi bir insan, kaderin dışına çıkmanın ya da kaderi değiştirmenin mümkün olmadığını bilir. Allah'ın her insan için tayin ettiği bir kader olduğunu ve o kaderin hiçbir değişiklik olmadan işlediğini unutmaz. Allah insanların yaşayacakları her olayın bir kitapta kayıtlı olduğunu ve insanların, kitaplarında yazılı olanlar dışında hiçbir şey yaşayamayacaklarını pek çok ayetiyle haber vermiştir. Bu ayetlerden biri şöyledir:

... Yerde ve gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden uzakta (saklı) kalmaz. Bunun daha küçüğü de, daha büyüğü de yoktur ki, apaçık bir kitapta (kayıtlı) olmasın. (Yunus Suresi, 61)

Ayetten de açıkça anlaşıldığı gibi bir insanın yaşamı içinde karşılaştığı her olay, küçük büyük herşey bir kitapta kayıtlıdır. Her insan yaşadığı bu dünya hayatında kendine ait olan bu kader kitabını okumaktadır. Bu nedenle mümin karşılaştığı olayları bu gerçeğin bilincinde olarak değerlendirir ve Rabbimiz'in yaratmış olduğu kaderdeki her detayda bir güzellik arar. Kaderdeki her ayrıntının mutlaka bir hayır üzere yaratıldığına kesin olarak iman eder. Bunun bilincinde olan mümin için yaşadığı şeylerin hepsi mutlaka güzeldir; mümin bu güzellikleri hiç atlamadan görebilir. Geçmişte yaşadıklarından ya da halihazırda başına

gelen olaylardan yakınma, rahatsızlık duyma veya hoşnutsuz olma gibi bir hataya düşmez. İstisnasız hayatı boyunca yaşadığı her andan razı olur.

Bunun aksi ise imanın derin olmadığını, imana şirk karıştığını gösterir. Böyle bir insan Allah'a iman ettiğini söyleyebilir, ahirete inandığını, gerçek bir Müslüman olduğunu iddia edebilir. Ama kaderindeki herhangi bir olaydan razı olmayan bir insan aslında, Kuran'da emredilen tevekkülü yaşayamıyor, Allah'ın yarattığı kaderi gerçek manada kavrayamıyor demektir. İşte bu durum "gizli şirk" alametidir.

Açıkça görüldüğü gibi gizli şirk konusu çok önemlidir ve aynı zamanda her insan için göz ardı edilemeyecek büyük bir tehlikedir. Bu nedenle insanın günlük hayatında kendi içinde hissettikleri veya olaylara verdiği tepkiler çok önemlidir. Bu bakımdan samimi bir insanın tüm yaşamını, günlük hayatını, hislerini, düşüncelerini, hayata bakış açısını ve en önemlisi bilinçaltını bu anlayışla gözden geçirmesi şarttır.

Şirk, kimi zaman bir insanın yaşamına çok köklü şekilde yerleşmiş olabilir. Kişinin bir korkusu onun dini halis şekilde yaşamasını engelleyebilir. Örneğin geleceğe yönelik ciddi bir endişeye kapılıp, "geleceğini garanti altına almak" için Allah'ın emirlerini göz ardı edebilir, gerekli gördüğü durumlarda dininden taviz verebilir. Veya bir insan karşılaştığı zorlukları birer aksilik olarak değerlendirebilir; bundan dolayı isyankar bir ruh hali içinde olabilir. İşte bu veya benzeri durumdaki insanların büyük bir çoğunluğu Allah'ın sonsuz kudretini ve herşeyin hakimi olduğunu unutarak gizli bir şirke düşer. Geleceğini yaratanın da, kendisine mal, mülk zenginlik verenin de, karşısına çıkan zorlukları açıp giderenin de Allah olduğunu unutur, başka varlıklara güç atfederek onlardan yardım umar hale gelir.

Oysa her insan böyle bir gafletten şiddetle kaçınmalı ve büyük bir hızla uzaklaşmalıdır. İçinde bulunduğu durumu ince ince düşünmeli, hayatının her anında Rabbimiz'in herşeye güç yetiren, her varlığın ve her olayın üzerinde tek söz sahibi olduğunu tefekkür etmelidir. Ancak bu şekilde gizli şirk belasından uzakta kalabilir.

Örneğin bir insan kanser olabilir ya da hiç beklemediği bir anda trafik kazası geçirerek sakat kalabilir ve ömrü boyunca yürüyemeyeceğini öğrenebilir. Şirkten tamamen arınmış teslimiyet ve tevekkül yaşayan kişi, hastalığından dolayı üzülmez, kaygılanmaz, başına gelen zorluklardan dolayı asla yakınmaz. Bunu hemen teslimiyet ve güzellikle karşılar; Rabbimiz'in kendisi için mutlak bir hayır dilediğini unutmaz. Dünyada yaşadığı her türlü imtihanın sonsuz ahiret yaşamına kıyasla çok kısa sürdüğünü, ahirette büyük bir ecir kaynağı olarak karşısına çıkacağını aklından çıkarmaz. Şirkten arınmış bir imanda kişi karşısına çıkan zorluğu

öğrendiği ilk anda bu haberi güzellikle karşılar, bunda bir hayır ve hikmet arar. Ancak şunu önemle belirtmek gerekir ki, bu, asla teselli mahiyetinde bir düşünce değildir. Tam tersine gerçek imanda kişi kendisine isabet eden bu hastalığın kendisi için gerçekten büyük hayırlara vesile olacağına iman eder. Aynı şekilde tek başına kaldığında da, insanların yanında da, olayın üzerinden sabretmesini gerektirecek uzun zamanlar geçtiğinde de sakatlığına karşı hep aynı teslimiyeti gösterir. Çünkü kaderini Allah'ın belirlediğini bilir, Allah'tan gelen herşeyin güzel olduğunu düşünüp sabreder.

Her insan günlük yaşamında umulmadık olaylarla karşılaşabilir. Kendisine insanlar tarafından büyük bir haksızlık yapılabilir, bir iftiraya uğrayabilir, sözlü ya da fiili bir saldırıya maruz kalabilir… Ama gizli veya açık şirkten arınmış bir insan, böyle bir durumda kaderi unutmaz ve herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğunu göz ardı edip duygusallaşmaz, sıkılmaz, üzülmez. Kendisini sinirlendirecek olaylar ve davranışlarla da karşılaşabilir, ama bunların da aslında kaderin bir parçası olduğunu bilir ve Allah'ın Kuran'da emrettiği gibi kötülüklere dahi güzellikle karşılık verir.

Öyle olaylarla karşılaşabilir ki, dini yaşamayan bir insanın korkuya kapılması, kaygılanması çok doğaldır, fakat o korkmaz ya da kaygılanmaz. Allah'ın her an yanında olduğunu bilir, O'na dayanıp, güvenir. Örneğin, bütün mal varlığını, ailesini bir anda kaybedebilir; ama bu kişi daha o an, o saniye Allah'a teslimiyetlidir. Çocuğunu kaybedebilir, eğitimi tehlikeye girebilir, işinden ayrılmak zorunda kalabilir, en yakınlarından birinin amansız bir hastalığa yakalandığını öğrenebilir... Bütün bu ve benzeri durumlarda gerçek iman sahibi insan sarsılmaz bir tevekkül ve teslimiyet içindedir. Olaylardan ötürü karmaşaya, umutsuzluğa düşmez, karamsarlığa kapılmaz, hüzünlenmez, üzüntü duymaz, Allah'a olan güveninden bir şey kaybetmez.

İşte her insanın kendi içinde bu tarz durumlarda nasıl bir tepki vereceğini samimi bir şekilde tartması ve gizli şirke karşı önlem alması gerekir. Zira "bu kadardan bir şey olmaz" diye düşünmek, zor durumlarda verilecek cahilce tepkileri normal karşılamak veya bu konuda insanların çoğunluğunun verdiği tepkileri ölçü almak son derece yanlış olur. Çünkü bir ayette Allah, "Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak zan ve tahminle yalan söylerler" (Enam Suresi, 116) şeklinde buyurmaktadır.

Gizli şirke neden olabilecek diğer bir husus da kişinin başarılarını, ya da yaptıklarını kendi eseri zannetmesidir. Örneğin bir kişi başarılı bir konuşma yaptığında o konuşmayı kendi aklıyla kendisinin yaptığını

zannederse bu çok yanlış olur. Çünkü Kuran'da tarif edildiği gibi "nutku verip konuşturan" Allah'tır. O dilemedikçe insanın konuşması ve üstelik hikmet üzere konuşması mümkün değildir. Bunların hepsi Allah'ın dilemesiyle gerçekleşmektedir. Veya bir insan mesleğinde başarı elde ediyorsa, bilimsel keşiflerde bulunuyorsa, yaşamı kolaylaştıran buluşlar yapıyorsa, bunların tümünü Allah'ın yardımıyla yapıyor demektir. Allah'ın dilemesi dışında bir başarı elde etmesi mümkün değildir. Tüm bunlara rağmen insanın halen kendi başarılarını sahiplenmesi, bunlarla övünmesi, gururlanması ve bu esnada Allah'ı unutması çok yanlış ve haksız bir eylem olur. Nitekim bir Kuran ayetinde Allah insanın hiçbir şey yapmaya kudreti olmadığını şöyle bildirir:

"Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz. GerçektenAllah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir." (İnsan Suresi, 30)

Başarıların yanı sıra insan bir musibetle karşılaştığında, örneğin hastalandığında ya da yaralandığında, bunların da kaderinde yaratıldığını unutmaması şarttır. Eğer hastalıkta rol alanın bir virüs, kazaya sebep olanın da kötü bir sürücü olduğunu düşünüyorsa bu kişi olayları büyük bir gaflet içinde değerlendiriyor demektir. Elbette arada çeşitli sebepler yaratılmıştır ancak bunların tamamı Allah'ın bilgisi ve kontrolü altındadır. Bu kişi hastalanmıştır veya yaralanmıştır; çünkü kaderinde o hastalığın meydana gelmesi vardır. Bu, Allah'ın takdiridir. Kişinin bunu kabul etmemesi, içten içe isyankar bir tavır içinde olması da gizli şirk olur. Musibet ve hastalıklarda hayır ve hikmet olmadığını düşünmek, hastalıkları yaratanın Allah değil de direkt olarak mikrop ve virüsler olduğunu zannetmek, Allah'ın bu mikrop ve virüsleri birer vesile olarak yarattığını unutmak son derece yanlış bir bakış açısıdır. Kuran'da her olayın Allah'ın bilgisi dahilinde gerçekleştiğini haber veren pek çok ayet vardır. Örneğin Peygamberimiz (sav) döneminde müminlerin yaşadıkları bir zorluk anı için Allah şöyle buyurmuştur:

İki topluluğun karşı karşıya geldiği gün, size isabet eden ancak Allah'ın izniyle idi. (Bu, Allah'ın) mü'minleri ayırdetmesi, Münafıklık yapanları da belirtmesi içindi... (Al-i İmran Suresi, 166-167)

Bu ayetlerden de anlaşıldığı gibi, insanların karşılaştıkları her türlü olay ancak Allah'ın izniyle gerçekleşir. Şu halde insanın, Allah'ın herşeyi kontrolü altında bulundurduğunu unutması, çok sapkın bir düşünce olur.

Allah olan biten herşeyden haberdardır. İnsanın hayatının her safhası ve her anı da ancak Allah'ın izniyle, Allah'ın kontrolünde gerçekleşmektedir. Ve unutulmamalıdır ki, Allah'ın takdir edip yaratmış olduğu kader, iman eden samimi kullar için her zaman en hayırlısıdır. İnananların tüm yaşadıklarında çok büyük bir hayır ve hikmet vardır. Ama insan bu hikmetleri her zaman anlayamayabilir. Bazen bu hikmetleri görür ve şükreder. Bazen ise göremez ancak yine Allah'a güvenir ve dayanır. Bilir ki kendisine isabet eden bu olayları Allah pek çok hayırlar ve güzelliklerle birlikte yaratmıştır.

"Biraz şirk biraz iman" mantığı sapkınlıktır

Gizli şirk konusu düşünülürken şu husus mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır: İnsanın "biraz şirk biraz iman" gibi sapkın bir mantıkla hareket etmesi, "iman içerisinde biraz şirkten bir şey olmaz" diye sapkın bir mantıkla düşünmesi kesinlikle büyük bir aldanıştır. Her an Allah'a rağbet etmek ve bundan hiç taviz vermemek müminin normal hayatıdır. Bu imanın ve aklın gereğidir ve mümine yakışan da budur. Bu durumda insanın Allah'tan başka güç sahibi hiçbir varlık olmadığına kesin olarak kanaat getirmesi şarttır. Nitekim Allah her olayın Kendi kontrolünde meydana geldiğine birçok ayetiyle dikkat çekmiş ve insanlara Kendisi'ne ortak koşmamalarını şöyle emretmiştir:

Dedi ki: "Hamd Allah'ındır ve selam O'nun seçtiği kullarının üzerinedir. Allah mı daha hayırlı yoksa onların ortak koştukları mı?" (Onlar mı) Yoksa, gökleri ve yeri yaratan ve size gökten su indiren mi? Ki onunla (o suyla) gönül alıcı bahçeler bitirdik, sizin içinse bir ağacını bitirmek (bile) mümkün değildir. Allah ile beraber başka bir ilah mı? Hayır, onlar sapıklıkta devam eden bir kavimdir. Ya da yeryüzünü bir karar yeri kılan, onun arasında ırmaklar var eden ve ona (yeryüzü için) sarsılmaz dağlar yaratan ve iki deniz arasında bir ara-engel (haciz) koyan mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? Hayır onların çoğu bilmiyorlar. Ya da sıkıntı ve ihtiyaç içinde olana, Kendisi'ne dua ettiği zaman icabet eden, kötülüğü açıp gideren ve sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? Ne az öğüt-alıp düşünüyorsunuz. Ya da karanın ve denizin karanlıkları içinde size yol gösteren ve rahmetinin önünde rüzgarları müjde vericiler olarak gönderen mi? Allah ile beraber başka bir ilah mı? Allah, onların şirk koştuklarından Yücedir. Ya da halkı sürekli yaratmakta olan, sonra onu iade edecek olan ve sizi

gökten ve yerden rızıklandıran mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? De ki: "Eğer doğru söylüyor iseniz, kesin-kanıt (burhan)ınızı getiriniz." (Neml Suresi, 59-64)

Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi her olay Allah'ın dilemesi ile gerçekleşmektedir ve bu gerçeği unutmak, bazı olayların Allah'tan bağımsız meydana geldiğini zannetmek O'na ortak koşmak demektir.

Unutmamak gerekir ki gizli şirk gerçek imanın oluşmasının önündeki en büyük engeldir. Din, ancak "saf" yani "katıksız" olursa gerçek anlamda yaşanır. Ara bir yol aramanın, bazı olayların Allah'ın kontrolünde bazıların da -Allah'ı tenzih ederiz- insanların veya başka varlıkların kontrolünde meydana geldiğini düşünmek ise şirktir. Bunu anlamazlıktan gelmenin insana bir faydası olmaz. Burada anlatılan konular her Müslümanın düşünüp acilen hayata geçirmesi gereken gerçeklerdir. Aksi takdirde insanın kendini bu tehlikeden müstağni görmesi, hayatını yarı Müslüman olarak yaşaması hem büyük bir akılsızlık hem de bunu yaşayan insan için çok sıkıntılı bir hayat olur. Bu bakımdan kişinin nefsini bu gözle değerlendirmesi ve en kısa zamanda hatalarını bulup telafi etmesi gerekir.

İnsan belki başka bir konuda ağırdan alsa büyük bir zarara uğramayabilir. Fakat bu konuda ağırdan alması, anlamazlıktan gelmesi, yapan kişi adına çok tehlikeli ve yanlış bir davranıştır. Çünkü burada anlatılanlar, asla yaşansa da olur yaşanmasa da mantığıyla düşünülecek olaylar değildir. Tersine şirk konusu, imanla imansızlık arasında çizgi olması bakımından son derece önemlidir. Gizli şirk insanın önünde, gerçekleri kavramasını engelleyen, akıl ve basiretini körelten, dünyada gerçek bulunuş amacını unutturan, hesap gününe karşı gaflete düşüren çok aldatıcı bir perde oluşturur. Ve bu konu halledildiğinde insanın gözünün önündeki bu aldatıcı perde kalkmış olur.

Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, şirkten tamamen arınmak son derece kolaydır. İnsanın tek yapması gereken samimi olmak, kendisini yaratmış olan Allah'ın gücünü takdir edebilmektir. İnsan, buraya kadar anlattığımız konuları uygularken çok girift bir şeyi başarıyor, kahramanlık yapıyor gibi bir ruh haline girerse bu da çok yanlış olur. Anlatılanları zor görerek, içinden çıkılmaz bir durum var gibi göstermeye çalışmak, anlatılan konuların zor olduğu şeklinde bir imaj vermek çok büyük bir samimiyetsizliktir. Zira salih bir müminden istenen çok kolay bir şeydir; her an yalnızca Allah'a rağbet etmek ve Allah'a katıksızca iman etmek…

Müslüman bu salih karaktere sahip olduğu, gerçekten hiçbir ortak koşmadan Rabbimiz'e yöneldiği zaman, her türlü başarıyı, güzelliği ve nimeti Allah'tan umabilir. Çünkü Allah şirkten tamamen arınmış kullarına

dünyada da ahirette de büyük mükafat vereceğini müjdelemiştir. Dünyada tam ihlası elde etmiş kullara Allah'ın müjdesi şöyledir:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca Bana ibadet ederler ve Bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

Her türlü şirkten arınan, katıksız imanı yakalayan kişilerin ahiretteki durumları ise Kuran'da şöyle haber verilir:

... Ancak tevbe edenler, ıslah edenler, Allah'a sımsıkı sarılanlar ve dinlerini katıksız olarak Allah için (halis) kılanlar başka; işte onlar müminlerle beraberdirler. Allah müminlere büyük bir ecir verecektir. (Nisa Suresi, 145-146)

PUTLARI KIRMAK

Şirk, cahiliye toplumlarında büyüyen bir insan için bir tür "yaşam biçimi"dir. Böyle bir insan Allah'tan gafil olan bir toplumda büyür, o toplumun cahilce Allah yerine benimsediği sahte ilahları benimser. Bu nedenle de şirk koşmak, çoğu insan için alışılageldik bir şeydir. Zaten bu yüzden yaptığı işin Allah'a karşı bir isyan olduğunu ve kendisini büyük bir cezaya müstahak kılacağını da pek düşünmez. Dahası, kendisini Allah'a hiç şirk koşmadan iman etmeye çağıran bir insanı da yadırgayabilir.

Mekke'nin müşrik önde gelenleri de Peygamberimiz (sav)'e aynı tepkiyi vermişlerdi. Onlar da tek bir İlahın var olduğuna, yani Allah'a inanıyorlardı. Ancak büyük bir cehaletle dünyevi işlerinin hemen hepsini küçük sahte ilahlarla, putlarla ilişkilendirmişlerdi. Ticaretin, sevginin, savaşın, tarımın, hepsinin ayrı ayrı küçük sahte ilahları vardı. En önemlisi ise, bu şirk düzeninin onlara çok normal gelmesiydi. Bu nedenle Peygamberimiz (sav)'in tüm ilahları reddedip, tek bir Allah'a iman etmeye davet etmesi onları şaşırttı. Ayetlerde bu konu şöyle bildirilir:

İçlerinden kendilerine bir uyarıcının gelmesine şaştılar. Kâfirler dedi ki: "Bu, yalan söyleyen bir büyücüdür. İlahları bir tek ilah mı yaptı? Doğrusu bu, şaşırtıcı bir şey." Onlardan önde gelen bir grup: "Yürüyün, ilahlarınıza karşı kararlı olun; çünkü asıl istenen budur" diye çekip gitti. "Biz bunu, diğer dinde işitmedik, bu, içi boş bir uydurmadan başkası değildir." (Sad Suresi, 4-7)

Peygamberimiz (sav)'in tek İlahın Allah olduğunu ve diğer sözde ilahların hiçbir gücünün olmadığını bildirmesi müşriklerin sapkın mantıklarına çok anlaşılmaz gelmişti. Onların içinde bulundukları körlük nedeniyle kavrayamadıkları gerçek, bu sahte ilahların zaten hiçbir güçleri olmadığı idi. Dilediğine bereket veren, dilediğini çeşit çeşit ürünlerle rızıklandıran Allah'tır. Kureyş Suresi'nde bu gerçek şöyle bildirilmiştir:

Kureyş'i biraraya getirip anlaştırdığı, yaz ve kış yolculuğunda onları ısındırıp yakınlaştırdığı için, şu Ev (Kabe'n)in Rabbine kulluk etsinler; ki O, kendilerini açlıktan doyuran ve korkudan güvenliğe kavuşturandır. (Kureyş Suresi, 1-4)

Bugün de tek Allah'a iman etmeye çağrılan bir insan, bazı Kureyşlilerin düştüğü sapkınlığa düşebilir. İlah edindiği diğer tüm kavram ve insanları bırakıp sadece Allah'a kulluk ederek nasıl yaşayacağını anlayamayabilir. Oysa onu şu an yaşatmakta ve rızıklandırmakta olan, onu koruyan ve gözeten sadece ve sadece Allah'tır. Karnını doyuran güç, kendisine maaş veren patronu değil, o patronu kaderinde yaratan ve kendisine maaş vermeye mecbur eden Allah'tır. Olaylar, asla başıboş ve tesadüfi bir biçimde, milyonlarca küçük sahte ilahın müdahalesi ile değil, sadece ve sadece Allah'ın dilediği şekilde gelişmektedir. Allah dünyayı bir kader ile yaratmıştır ve insanlar da Tekvir Suresi'nin 29. ayetinde bildirildiği gibi, O dilemeden hiçbir şey dileyemeyecek kadar Allah'ın iradesine boyun eğmişlerdir. Kuran'da haber verildiği gibi, "O'nun, alnından yakalayıp-denetlemediği hiçbir canlı yoktur". (Hud Suresi, 56)

Şeytan insana, şirkten kurtulmayı ; tevhidi, ihlası ve imanı ise yaşamayı zor gibi gösterebilir. Oysa bu, yalnızca şeytanın verdiği bir vesveseden ibarettir. Şeytanın yalancı olduğu, Kuran'ın bir ayetindeşöyle aktarılır:

İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan va'di va'detti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca

sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ben sizi kurtaracak değilim, siz de beni kurtaracak değilsiniz. Doğrusu daha önce beni ortak koşmanızı da tanımamıştım. Gerçek şu ki, zalimlere acı bir azab vardır." (İbrahim Suresi, 22)

İşte bu yüzden şeytanın yalanlarından, vesveselerinden ümitsizliğe kapılmak, moralini bozmak büyük bir akılsızlık olur.

Bilinmelidir ki, şirkten kurtulmak için samimi bir niyet değişikliği yeterlidir. Bu niyet değişikliği kişinin herşeye, herkese ve tüm olaylara karşı olan bakış açısını şirkten tevhide çevirecektir. Yani siyah gözlük takan birisinin etrafını görebilmek için her yeri tek tek aydınlatmasına gerek yoktur. Gözlüğünü çıkarması yeterlidir. Şirk de her yeri karartan bu gözlük gibidir. Gözlüğü çıkarmadan zorlama yöntemlerle şirkten arınmaya çalışmak zordur. Bir hamlede gözlüğü çıkarmak ise hem kolay hem de tek etkili çözümdür. İşte insanın şirkten, Allah'ın razı olduğu imanlı ve ihlaslı yaşama geçmesi de tek bir kararlılık hamlesi gerektirir. Bu da her ne durumda olursa olsun Allah'a güvenmek ve Kuran'a harfiyen ve samimi olarak uymaya karar vermekle olur. Bu samimiyet ve kararlılık muhakkak ki beraberinde Allah'ın yardımını, hidayetini ve rahmetini getirecektir

Şunu da unutmamak gerekir ki insan kendisine hidayet veremez, hidayeti ancak Allah verir. O halde insan hidayet, samimiyet ve ihlas için Allah'a sürekli dua etmeli ve Allah'ın, bu samimi ve halis çağrıya mutlaka icabet edeceğini bilmelidir. "Ben bu kadar işin içinden nasıl çıkacağım; halis, katıksız imanı nasıl yakalayacağım" gibi şeytani bir ümitsizliğe asla kapılmamalı, gereken samimiyet ve kararlılığı gösterdikten sonra Allah'ın mutlaka kendisini en doğru yola ileteceğinin, şeytanın saptırmalarından koruyacağının bilincinde olmalı ve bunun ferahlığını ve sevincini yaşamalıdır.

Elbette ki şeytan imanı ve ihlası çirkin, sıkıntılı ve ızdırap verici olarak göstermeye çalışacaktır. Halbuki gerçek eziyet, sıkıntı ve ızdırap şirktedir. Bu, dünyada da ahirette de böyledir.

Taptığı sahte ilahları bırakarak sadece Allah'a yönelen bir insan, "boşlukta" ve "sahipsiz" kalmaz, aksine tek gerçek ilah olan Allah'a sığınarak olabilecek en büyük huzur, güven ve rahatlığı kazanır. Kuran'da müminlere şu müjde verilir:

Kim Allah'tan korkup-sakınırsa, (Allah) ona bir çıkış yolu gösterir; Ve onu hesaba katmadığı bir yönden rızıklandırır. Kim de Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter. Elbette Allah, Kendi emrini yerine getirip-gerçekleştirendir... (Talak Suresi, 2-3)

Bu nedenle şirk içinde yaşadığını fark eden ve bundan pişmanlık duyan insan, bir an bile tereddüt etmeden putlarını terk etmelidir. Örneğin daha önce sahip olduğu malları, paraları, fabrikaları, mülkleri mutlak kendisinin sanan, rızkının bunlara bağlı olduğunu düşünen, bu büyük servetin kendisine ve soyuna on yıllarca saltanat sürdüreceğini düşünen, tüm bunları kendisine verenin Allah olduğunu düşünmeyen ve bunlarla kibirlenen bir insan, iyice düşünerek bakış açısını ve tavrını değiştirmelidir. Bundan böyle mülkün tek sahibinin Allah olduğunu, bütün bu zenginlikleri Allah'ın kendisini denemek için verdiğini, bunları Allah'ın razı olacağı şekilde kullanması gerektiğini düşünmelidir. İçindeki kibir ve sahiplik duygusundan acil olarak kurtulmalıdır. Bunları yaptığında niyet olarak putlarını kırmış olur, ancak elbette ki bunu fiili olarak ispatlaması gerektiğinde de aynı kararlı tavrı göstermelidir. Örneğin malını, parasını Allah rızası için harcaması gerektiğinde hiç tereddüt etmeden, gelecek ve rızık endişesine düşmeden bunu yapabilmelidir. Bu konuda Allah'a tam güvenmeli, rızkı verenin Allah olduğunu unutmamalı ve Allah'ın karşısında aczini bilmelidir.

Görüldüğü gibi şirkle tevhid arasındaki fark, çoğu zaman niyet ve bakış açısı farkıdır. Mübarek Peygamber Efendimiz (sav) Kabe'deki putları fiili olarak kırmış, Hz. Musa bazı Yahudilerin edindiği buzağıyı yakıp küllerini denize savurmuştur. Böylece şirkin mantığını da tam olarak yıkmışlardır. Bugün de yapılması gereken şirk mantığını kökten yıkmaktır ki, bu da niyetin ve bakış açısının değişmesi ile mümkün olur.

Bu nedenle, şirkten vazgeçip imana yönelen insanın yaşadığı büyük değişim, öncelikle zihninde meydana gelir. Dış görünüm olarak belki eski yaşamının bazı öğelerini devam ettirir, ama tamamen farklı bir bakış açısına ve kavrayışa sahip olur. Kısacası, eskiden atalarından gördüklerine, kendi tutkularına, birtakım insanların fikirlerine göre düzenlediği hayatını, şimdi sadece Kuran'da ve hadislerde bildiriline göre ve sadece Rabbimiz'in rızası için düzenler. Böylece binlerce küçük sahte ilaha kulluk etmeyi, akılsızca onları razı etmek için uğraşmayı bırakarak, "birbirinden ayrı Rabler mi daha hayırlıdır, yoksa Kahhar olan bir tek Allah mı?" (Yusuf Suresi, 39) ayetiyle buyrulduğu gibi, sadece kendisini yaratan Allah'a teslim olur.

Ayette şu şekilde bildirilmiştir:

Sizin Allah'tan başka taptıklarınız, Allah'ın kendileri hakkında hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın ad olarak adlandırdıklarınızdan başkası değildir. Hüküm, yalnızca Allah'ındır.

O, Kendisi'nden başkasına kulluk etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan din işte budur, ancak insanların çoğu bilmezler. (Yusuf Suresi, 40)

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır. Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar. Bugün bilimsel gelişmeler, evreni ve tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir

düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on

Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10950'de 1'dir. Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır .Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, Scientific American dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak

oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi. Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler. Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de

kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları:
Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir. Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir. Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s.197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord

Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda

yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık,

ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz,

kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir? Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli,

gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama

Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur.

Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la - Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. (Araf Suresi, 117)

**... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden
başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen,
hüküm ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)**

Çoğu insan şirkin büyük bir sapkınlık olduğunu bilir, ama bunun kendisiyle uzaktan ya da yakından ilgili olabileceğini hiç düşünmez. Müşriklerin, yani şirk koşanların, sadece taştan ya da tahtadan oyulmuş totemlere secde eden insanlar olduklarını sanır. Ona göre müşrikler, sadece Peygamberimiz (sav)'den önce Kabe'deki putlara tapan cahiliye Arapları ve onlara benzer ilkel putperestlerdir. Oysa şirk, sadece tahtadan oyulmuş putlara tapmakla sınırlı bir kavram değildir ve sanılanın aksine-günümüzde de pek çok toplumda yaygındır.

İnsanın Allah'ın rızasına muhalif olarak medet umduğu, rızasını aradığı her varlık, Allah'ın rızasına tercih ettiği herşey Allah'tan başka edindiği birer sahte ilahtır aslında. Bu nedenle şirki uzak görmemek, onun insanın çok yakınında olabileceğine ihtimal vermek gerekir.

Allah'a şirk koşmak son derece tehlikeli, telafisi mümkün olmayan, insanı cehenneme kadar sürükleyebilecek bir günahtır. Bu nedenle Allah'tan korkan ve O'nun cennetini uman bir kişinin bu tehlikeye karşı dikkatli olması gerekir. Ancak dikkatli olabilmek için de öncelikle şirki tanımak, nelerin şirkin kapsamına girdiğini bilmek gerekir.

Bu kitap, şirki Kuran'da açıklanan gerçek anlamıyla tarif etmek amacıyla hazırlanmıştır. Umulur ki, amacına ulaşır ve insanların tüm bu putları bırakıp, sadece ve sadece herşeyin yaratıcısı olan Yüce Allah'a kulluk etmelerine vesile olur.

YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 60 ayrı dile çevrilen yaklaşık 300 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.